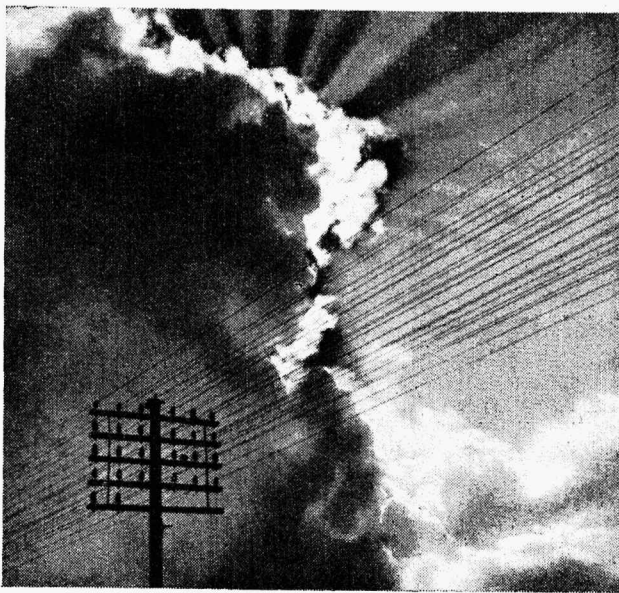

POSTISARV

Rõõmsaid
ülestõusmispühi
soovib
oma sõpradele
„Postisarv”

Nr. 4 1939

P. LUHTEIN

Iga mõõduva 24 tunni

sündmused nii kodu- kui ka välis-
maal leiate vara hommikul ilmuvast

„Päevalehest“

Pealeselle juhtkirju, huvipakkuvaid
reisikirjeldusi, vesteid, romaane ja
muud huvitavat

KIRJANDUST, KOOLIRAAMATUID
KOOLI- ja KANTSELEITARBEID jne.
soovitavad suures valikus

„Päevalehe“ raamatukauplused

Tallinn, Pärnu mnt. 10, Pikk tän. 2

*Parimaks pühadekingiks
on kaunid ja mugavad*

Salamanderi kingad

*Esindusärid: Vabadusväljak 10
Vene 1*

*Osamaks võimaldatud.
Orderid saadaval Tallinna Pea-
postkontoris prl. K. Avloi'lt.*

Nõudke kõikjal kõrgeväärtuslikku

oakohvi segu Araabia,
suures valikus.

TEED (Ceyloni, Flovery),

KAKAO D (välismaa)

ja teisi koloniaalkaupi

p a k u b

IK-K. J. NIŽNIKOV

Pärnu mnt. 15

Tel. 465-86

Kummi- ja metall-

TEMPLID

F-a. A. Targama

Nunne 18 (S. Kloostri 22)

Tel. 473-69

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA * ILMUB KORD KUUS

Nº 4 (68)

Aprill 1939

7. aastakäik

On tarvis elavat lootust!

Ülestõusmispühiks „Postisarvele“ kirjutanud õp. **K. Koppel**

„Sest meie oleme ära pääs-
tetud lootuse läbi.“

Room. 8, 24-a.

Tänapäeva elu on nii halastamatult karm, et nagu ei julgekski enam loota. Miljonite säravamad lootused ja igatsused jooksevad päev-päevalt karile ja purunevad. Kes suudaks lugeda nende arvu, kes saabuvaid ülestõusmispühi võtavad vastu pisaraist kastetud palgeil, seistes oma elu õilsamate sihtide ja kadunud õnne ahervartel?... Elu ei näi tundvat halastust ei üksikute inimlaste ega ka rahvaste ja riikide vastu. Kõikjal ta tarvitab oma valju kätt — tõukab ümber, mis inimesed on kokku kandnud, peksab puruks, mis nad on ehitanud. Tema nagu ei saa arugi inimeste soovidest ja sihtidest, või ei taha ta neid arvestada. Tal on oma reegel, mille kohaselt ta talitab, — ja see on sootuks erinev meie mõtetest, igatsustest, soovidest.

Aga inimene peab siiski lootma. Ma kardan, kui meie lakkaksime lootmast, siis meie elu oleks äärmiselt rõõmutu ja sünge. Kui me õhtul heidame puhkama, siis kindla lootusega, et hommikul uus päev meid äratab ja kingib meile tuhandeid uusi elamusi ja võimalusi. Kui meil seda lootust ei oleks, siis me vaevalt saaksime uinuda. Meie ümber valitseks pime, lootusetu öö ja meie süda oleks täis hirmu. Meie mõtted hõljuksid teadmatuses, mida toob meile iga järg-

mine silmapilk — kas hukkumist või surma. Kui põllumees kevadel läheb põllule ja ohverdab sinna oma töö ja vaeva, siis kindla lootusega, et ta sügisel sealt võib lõigata ja kokku panna. See lootus teeb teda ärksaks ja ainult selle tõttu kannab ta põllule oma viimsed seemnetagavarad salvestest ja külvab nad mulla pöue. Ainult selle lootuse tõttu on tal ka võimalik püstitada sihte ja septseda kavatsusi järgmiseks sügiseks ja talveks. Kui tal puuduks see lootus, siis tema töö oleks rõõmutu ja hingetu. Sel puuduks sügavam mõte ja siht, see oluline tegur, mis inimese tahte liikuma paneb, tema loova jõu ja energia rakendab.

Nii näeme, et lootus on inimelu mõtestamise üks olulisimaid tegureid, talle suuna- ja sihimäärajaid ja tema sisustajaid.

Kuid meie oleksime siiski väga vaeses, kui meie lootus ei kühniks kaugemale meie igapäevastest päevamuredest, mais- test soovidest ja igatsustest. Meie oleksime ja jääksime kerjusteks, kui me oma lootuse seome ainult selle maailma hüvede, õnne ja rõõmude külge. Meie lootus oleks pigemini lootusetus, kui ta ei suudaks tõusta kõrgemale meie argipäeva muredest, võitlustest, kannatus- test. Kas ei tõesta eriti viimaste aegade sündmused mõnel pool maailmas, kui ker- gesti ja üleöö muutuvad on maised väärtused, kui haihtuv õnn, mida oled igatse- nud, kui hävinevad lootused, mida oled

kasvatanud oma südame all. Nagu midagi siin maailmas ei ole igavene, nii ka mitte nende lootuste vili, mille seemned oleme külvanud kaduvuse pinnale.

Apostel Paulus nende ridade aluseks võetud kirjasõnas kõneleb lootusest, mis inimkonnale töötab tuua päästmist. See on kindlasti midagi muud kui meie tavaline lootus, mis seisab kaduvate asjade teenistuses. See on jõud, mis annab meie hingele tiivad ja võimaldab tal tõusta kõrgemale siinpoolsuse udusest atmosfäärist sinna, kus valitseb igavene valgus ja selgus. Ja kes meist tahaks salata, et hing igatseb sellise valguse järele. Teda ei rahulda ainult söömine ja joomine. Teda ei rahulda ka ainult elu rõõmude ja lõbude nautimine, mille tagajärg on ometi viimaks tühjus. Hing igatseb millegi järele, millel on püsivam väärtus, mis on jääv, igavene. Ta ise on igaviku laps ja tema pilk on suunatud sinna oma päriskodumaale. Juba vanaaja mõttetargad on tunnustanud hinge päritolu väljaspool kaduvat maailma. Palju täiuslikumalt on seda äga tunnetanud Inimesepoeg, kelle eluvõitlust ja kannatust oma ideede teostamisel meenutab ka käesolev kannatusaeg ja kelle võitu tähistavad eelseisvad ülestõusmispühad. See oli Naatsareti Jeesus. Selgemalt ja kujukamalt ei suuda keegi meile näidata, kes meie oleme oma seesmise inimese poolest ja kus on meie päriskodumaa. Ainult Jeesus on tunnetanud inimhinge väärtust tema tõelises suuruses ja majesteetlikkuses. Tema on talle kätte näidanud ka õige seisukoha selles maailmas ja määranud kindlaks inimese vahekorra maailmaga ja — selle kandja ning ülalpidaja — Jumalaga. Samuti on ta andnud inimestele juhtnöörid nende omavaheliste suhete korraldamiseks ja kooseluks. Oma õpetuse ja elutööga on Jeesus saanud inimkonna vaimse vabaduse eestvõitlejaks ja ületamatuks juhiks.

Nagu kõik suurvaimud ja tõekuulutajad peavad paratamatult oma ideede eest palju võitlema ja kannatama, pidi Jeesus nende eest koguni maksma oma eluga. Ega inimesed alati enestele ei anna aru oma tegudest, eriti siis, kui neid on valanud väiklane viha või kadedus, võimuvõi suurusehullustus. Siis nad on valmis hävitama igaüht, kes julgeb nende tahtele vastu rääkida, kõnelemata neist, kes julgevad koguni tõe eest välja as-

tuda. Inimesed sageli kardavad tõe, kuigi nende hing igatseb tõe järele.

Tõeohvrina hukkus ka inimkonna vaimukevade kuulutaja ja tooja — Jeesus. Kuid, kui Jumalal — kõige elu andjal — oli inimkonnaga isesugune päästenõu, ega Ta siis ei võinud lasta hukkuda oma Poega igaveseks. See oleks tähendanud pimeduse võitu valguse üle — surma võitu elu üle. Suure Reede kurvale traagikale pidi järgnema rõõmus ülestõusmise hommik. Pidi sündima ime, millele tänagi veel miljonid rajavad oma usu ja lootuse, millele aga teised vaatavad kui ilusale legendile, millel ei ole midagi ühist tõelisusega. Meie ei taha vaidlusse astuda viimastega. See oleks ka mõttetu ja viljatu. Sest ülestõusmise õõmet kui fakti mõistusepäraselt seletada ja tõendada ei suudaks ka suurimgi usuline geenius. Aga kellele see kord on selgeks saanud, see on ise oma hinges uuesti läbi elanud selle ime: Jumala ingel on sealgi kivi ära veeretanud haualt ja surmalt võimuse võtnud selle elu üle.

Meenub geniaalse mõtleja ja kirjaniku Goethe loodud Fausti kuju. Ta oli õpetlane ja geenius, kes oli uurinud kõiki omaaja tarkuse ja teaduse sügavusi. Oli püüdnud tungida nähtava ja nähtamatu maailma saladustesse. Oli otsinud elu mõtet kunstist ja elunautimisest. Ei olnud aga leidnud kusagilt seesmist rahu. Ta oli jõudnud astmeni, kus inimene kõigis kahtlema hakkab ja usu isegi elumõttesse ning -väärtusesse kaotab. Elu on talle vaid mõttetu juhtumuste rida, ilma kindla sihita ja otstarbeta. On ülestõusmispüha õõ. Rahutult istub Faust oma hämaras võlvialuses töötoas kirjutuslaua taga leentoolis. Ta elab üle rasket seesmist võitlust. Küll tunneb ta end küllaldasel määral evivat tarkust ja teadmisi, kuid mis tal puudub, on — elu liikumapanev põhijõud — usk. Usust on ta lahti ja selle tagajärjel ta peab tunnistama, et tal puudub ka rõõm eluks ja loominguks. Sügavas meelegehite ja pettumuse tundes sirutab ta käe laual oleva mürgikarika järele. Juba tõstab ta selle huultele, et kustutada oma õnnetu ja rõõmutu elu... Seal kostab tema kõrva ülestõusmishommiku kellade tervitushelin ja vana tuttav lauluviis. Ta avab akna ja kuulatab. Läbi kevadhommiku vaikuse kõlab nagu inglitekoori laul Lunastaja

haualt: „Kristus on üles tõusnud!“...

Need helid mõjusid Faustisse niivõrd sügavalt, et ta laseb mürgikarika tagasi vajuda huultelt, palgel läikiv pisar. Talle meenub süütu lapsepõli. Siis oli tallegi armas olnud see laul. Siis olid veel helid tema hinge sisendanud niipalju usku ja rõõmsat lootust. Nüüd elustus see uuesti. Uus elutung ärkas tema hinges. Uus elurõõm asus tema südamesse. Ülestõusmishommiku võidulaulu helid olid andnud talle tagasi elu ja aidanud tal uuesti leida elumõtte ja -väärtuse.

Eks peegeldu Fausti kujust meile vastu kahtleja ja otsija inimene, nagu ta tõepoolest on. Aga eks peegeldu sellest vastu ka võitleja ja kannataja inimhinge tõsine igatsus millegi kõrgema ja pühama, püsivama ja jäädavama järele, kui seda suudab olla ükski maine väärtus. Ja eks peegeldu sellest ka, et inimene kannab eneses nagu kuuendat meelt, mille abil ta võib tajuda ja vastu võtta igaviku helisid. Sageli see meel on meis uinuv as olekus. Meie uinutame ta tuhandete kõrvaliste asjadega, millest meie elu kihab ja kubiseb. Meie uinutame ta oma tarkuse ja teadmistega, kui neid hak-

kame pidama ülimaiks voorusiks. Uinutame ta oma igapäevase töö ja võitlusega, kui ainult seda seame oma elu ülimaks väärtuseks. Või uinutame ta oma elumurede ja raskuste keerises, kus sageli meie nagu ei leiagi enam aega sügavamaiks kaemusiks ja mõtisklusiks. Ja selle tõttu meie muutume ikka enam ja enam kahtlejaiks. Muutume Tooma sarnaseiks, kes vaid siis uskus, kui ta oli ülestõusnut oma silmaga näinud ja oma sõrmega puudutanud naelte asemel tema kätel.

Meil ei ole võimalik ülestõusmisõõmet meeltega tajuda. Aga oma südamega võime seda uskuda. Selleks on tarvis, et meie südamekõrvu kostaks kas või ainuke heli ülestõusmis-hommiku inglitekoori laulust. Ja kui see sünniks meie juures ja kogu maailmas, kui Jumal saadaks veel kord oma ingli, kes veeretaks ära kivi hauakambri ukse eest, kuhu nii paljud kaasaegsed on matnud oma usu, lootuse ja armastuse, ma usun, et siis inimkonnale uus vaimukevad saabub ja ta uuesti võib läbi elada ülestõusmise rõõmu, nagu seda läbi elasid esimesed kristlased kindlas usus, elavas lootuses ja väsimatus armastuses.

Asutishooned ja asutisruumid

Asutishoonete ja asutisruumide probleem näib põgusa pilgu all kuuluvana ainuüksi administratsiooni käsitlemisele aluvate küsimuste ringi, mille vaatlemine kutseühingulises ajakirjas on raskendatud. Võib-olla sellepärast on olnud sõnavõtudki selles küsimuses haruldased. Kui siiski seda probleemi on puudutatud, siis mitte iseseisvalt, vaid enamasti seoses tööratsionaliseerimise küsimusega. Seniilmnenud suhtumine sellesse probleemi näib osalt tingitud olevat ka muude teenijaskonda huvitavate küsimuste teravamast esiletungist. Sellised küsimused on: teenistustasu, tööratsionaliseerimine, teenijaskonna organiseerimine jm.

Kui käsitleda ametniku elutingimusi kogu ulatuses, siis neid tingimusi moodustavate komponentide hulgas, nagu võidakse veenduda pealiskaudselgi vaatlusel, on küllalt tähtis koht sellel paigal ning ümbrusel, kus ametnik peab töötama, täitma oma kohustusi. Võib-olla on ametiruumidel teenijaskonna sotsiaalse heaolu alal palju elulisem tähtsus, kui seda on

omistatud mõnele muule tegurile, näit. kas või organiseerimisele, mis uue ideedeliikumise tõukel on olnud kestvalt päevakorral ja millele on kulutatud palju sõnu ning ridu.

Peale selle pidurdab väide, et ametiasutised on rahva jaoks, ulatuslikumaid sõnavõtte ametiruumide kohta teenijate heaolu seisukohalt. Üteldakse, et iga asutis peab olema kujundatud publiku nõuete rahuldamiseks alates sildist välisuksel ja uksehoidjast kuni kõrgeima ametikandjani ja kõrgeima ametniku kabinetini. Seega siis nii ametnikud kui ametiruumid on olemas rahva teenimise otstarbel. Iga suguste lühikeste lõeklausete pahe on see, et nad kannatavad ühekülgsuse all. „Ametiasutised on rahva jaoks“ — seegi on lõöksõnaline väljend. Päril endastmõistetavusega tuleb siinkohal siiski mõnda, et need sõnad ei vaja revideerimist publiku seisukohalt, küll aga täiendamist. Kui vaadelda ametiruumide küsimust, siis võiks ütelda, et ametiruumid on nii publiku kui ametnike jaoks. Kui

inimene astub hetkeks ametiasutisse, olgu kord päevas või kuus või aastas, nii kuidas nõuab tarvidus, siis on see ikkagi lühikeseks ajaks, kuid ametnikule on ametiasutis paigaks, kus ta töötab tundide viisi päevast päeva ja aastast aastasse. Illustratsiooniks veidi statistikat. Inimene normaalselt magab ära oma elust ühe kolmandiku. Seega 60-aastane inimene on maganud 20 aastat ja ta ärkveloleku või teadliku elu jaoks jääb järele 40 aastat. Ametnik veedab sellest elust ametiruumides ühe neljandiku, kui talle on antud õnneks elada kuni 60 aastani. Ja kui siis juhtub, et tööruum on kitsas, õhuvaeene, hämaruses, külm või niiske, siis kõige rängemini kannatab ruumi ebatervis- hoiuliste tingimuste all sellises ruumis töötav ametnik, mitte publik, kes kasutab ruumi hetkiks. Kõrvuti selle olustiku- pildiga võiks ütelda, et ametnikele on nurinaavaldusteks, olgugi need põhjen- datud, jäetud kitsad piirid, kuna publik võib nuriseda ning pahameelt avaldada hoopis vabamini. On koguni nii, et just viletsas ruumis töötav ametnik on kõige sagedamini selleks piksevardaks, kes publiku pahameelepuhangud ruumide kitsikuse, tunglemise jne. kohta, „rahulikult“ peab vastu võtma. Küünilised mõt- temõlgutused niisugustel kordadel ei tohi mahtuda ametniku iseloomu, kuid siiski ei saa salata, et see ametniku õilis oma- dus, mida nimetame kohusetäitmise rõõ- muks, publikuga ettetulevate vahejuhtu- mite puhul kannatab. Sageli imetellakse publiku kannatust ning vintsutusi asja- ajamistel, kuid vahel tuleb tõsiselt imet- leda ka ametnike kannatuse proovilole- kut. Üheks kannatuste põhjuseks on, nagu juba üteldud, kitsad ning ebakohased ametiasutiste ruumid. See pahe ei ole muidugi üldine, kuid esineb mõnes ko- has kaunis teraval kujul. Pealinna posti- asutised kannatavad selle puuduse all — üks rohkem, teine vähem. Kui aga ruu- mid muutuvad seevõrra kitsaiks tööhulga ning tegevuse suurenemise tõttu, et pub- likut ei ole enam võimalik rahuldavalt teenida, siis tohiks küll kõnelda krii- sist ruumide alal ning paratamatult tuleb otsida abinõusid kriisist väljasaamiseks.

Alates meie noore riigi lühikese ajaloo algaastaist on kõik riigiasutised, seal- hulgas ka postiametkond, lakkamatult tegelnud asutistele ajakohaste hoonete ja ruumide soetamisega. Paljud vanad ehi- tised, milledes asutised algul tuli ma-

hutada, on näinud tihti vähemaid või suu- remaid remonte ja ümber- ning juurde- ehitusi, et anda võimalikult sobivat ning väärikat ulualust asutistele. Asutishoo- nete paikamine, kui neid remonte ja üm- berehitusi nii võiks kutsuda, on olnud mitmete asutiste mineviku kohta tunnus- likke nähtusi. Postimaja Tallinnas omab selliste asutiste hulgas erilist seisundit, sest selles majas on tulnud peaaegu igal aastal midagi remontida ning ümber ehi- tada. Need ehitus- ja ümberkorraldus- tööd on võimaldanud seni mahutada pea- linna ja kogu vabariigi kõige suuremat postiametnike sipelgapesa ja suurimaid meie ametkonna asutisi. Kuid tänapäeval ei kahelda enam, et perehitemine on para- tamatu, sest ruumid on jäänud kitsaks. Pealinna postihoone probleem on aga see- võrra laialdane, et teda ei saa käsitleda ainult muuseas, vaid sellele tuleks pü- hendada omaette artikleid, mis haaraksid küsimust mitmekülgselt.

Käesolev katkendiline sõnavõtt taotleb esmajoonel tähelepanu juhtimist meie ametkonna hoone- ja ruumiküsimustele teenijaskonnas. Et anda läbilõiget asu- tishoonete ja ametiruumide küsimusest, selleks ei piisa ainult subjektiivseist hin- nanguist, vaid tuleks käsitada objektiiv- seid andmeid hoonestiku seisundi ja ruu- miolude kohta. Ruumide suurus, nende jaotus ning otstarbekohasus, valgustus, küte, soojapidavus, tuulutus, niiskuse- kindlus jne. on kõik tähtsad tegurid tee- nijate töötingimuste loomisel ja ka pub- liku otstarbekohasel teenindamisel. Kõigi nende eriküsimuste kohta peaks olema käepärast statistilisigi andmeid.

Rõõmustaval viisil on riiklik ehitus- tegevus viimaseil aastail majandusliku tõusu ning stabiilsuse tagajärjel elavne- nud. Lähemal aastail on ette näha pea- linna mõnegi asutishoone kerkimist, seal- hulgas võib-olla saab teoks ka uue esi- liku postkontori ehitus. Postiametkonnas on ehitiste ja ruumide alal paljudi teos- tatud, kuid suured ülesanded sel alal oota- vad veel täitmist. Ja mitte ainult uute hoonete püstitamist ei olda riigi kes- kasutistes huvitatud, vaid tunnustavat mai- nimist väärrib riigiasutiste sisustise stan- dardiseerimine, mida kavatsetakse teha uue määrusega. Nii on asutishoonete ja asutisruumide küsimus tänapäeval aktu- aalsemaid.

E. S.

Töö lihtsustamisest

See on omaette küsimus, mis on püsinud päevakorras peaaegu Vabariigi alg-aastaist saadik ja vist ei kao sealt kunagi. Töö lihtsustamisest räägitakse eriti palju viimasel ajal seoses tööratsionaliseerimise küsimusega. Ja tõeliselt ei saagi neid kahte küsimust teineteisest eraldada, sest siin näib olevat hingesugulus. Niiviisi edasi mõteldes võiksime väita, et töö lihtsustamine vihjab ka inimese eluviiside lihtsustamisele, mille poole hakatakse püüdma viimasel ajal. Tööprotsessi läbiviimisel püütakse säästa asjatut ajakulu, vältides liigseid peensusi, vormilikkust, paberlikkust, et tööga või toiminguga kergemalt ja kiiremalt toime tulla. See on töö lihtsustamise eesmärgiks.

Ehkki selle poole püütakse ja sellest tihtilugu räägitakse, pole siiski veel suudetud selles sihis ära teha väga palju. Kuigi ei saa eitada ka mõningaid saavutusi. Sellepärast tekib küsimus, mispärast edeneb töö lihtsustamine võrdlemisi aeglases tempos ja vähese hooga. Peami-

seks tuleb vist küll pidada seda, et iga uuendus nõuab kaalumist, mõtlemist ja proovimist enne, kui seda maksmaks panna. See nõuab kõik aga omakorda aega, millest kõigil nappus tundub. Võiks ehk mainida ka seda, et kohati ei soovita heameelel vanast töökorra, vanast vormist ja õpitud harjumusest lahkuda ja uuele üle minna. Kuid peamiselt mängib ikkagi väga tähtsat osa ajapuudus, koormatus tööga, mis ei anna mahti uusi mõtteid mõelda ja neid praktiliselt teostama hakata, kuigi selleks tahtmine ei puudu. Töö lihtsustamise algatus, õigmini küll ettepanekute algatus, peaks loomulikult tulema neilt, kes teatud tööga seisavad otseses kontaktis ja seda tööd ise tegelikult kas teevad või töötegemist juhivad. Neil paistab kõige selgemalt silma, mis seal annab lihtsustada, muuta, uuendada ja seada nii, et ära jääksid liigsed vormi täitmised, asjata ajaviitmist nõudvad pisiasjad, mille ärajätmine segadusi ei või tekitada, vaid muudab asjaajamise kuju paindavamaks, lihtsamaks,

ÜHISTEGELIK KINDLUSTUSSELTS

„PÕHJA KOTKAS“

TALLINN, SUUR KARJA 19. TELEF. 446-81

ARVED:

TALLINNA LINNAPANK
TALLINNA ÜHISPANK
POSTI JOOKSEV ARVE Nr. 95

TULE, MURDVARGUSE, LOOMA & KLAASI KINDLUSTUSED

kergemaks. Asutised, kus kindel töökord on välja kujunenud ja maksma pandud, on igale töötajale ja tööala juhatajale tema töö ja ülesanded kätte näidanud. Ja mitte üksnes seda, vaid ka töökvantum ja ülesannete maksimum on ära määratud. Kui tööala juhataja mitte üksnes ei juhi töötegemist, vaid ka tegelikult töötegemisest osa võtab, siis ei jää temal aega uute küsimuste algatamiseks, kaalumiseks, põhjendamiseks ja ettepanekute tegemiseks.

Nagu statistilised andmed näitavad, on mõnes ametkonnas töö tõusnud kolmekordseks, kuna aga koosseise sealjuures on suurendatud ainult 10%. Sellest tuleb siis ka järeldada, nagu eespool juba mainitud, et tööaeg on maksimaalselt ära kasutatud ja töötajatel ega tööala juhatajatel ei jää vaba aega ettepanekute tegemiseks ja nende põhjendamiseks töö lihtsustamise küsimuses, kuigi see väga vajalik ja tähtis oleks.

Näib seepärast, et koosseisude suurendamisest ei pääse mööda neis ametkondade asutistes, kus töö näitab järjekindlat tõusu. Siis avaneks ka võimalus hoogsamalt asuda oluliste küsimuste lahendamisele, nagu seda on töö lihtsustamise küsimus. Sellest ei ole huvitatud mitte üksnes ametkonnad ja kodanikud, vaid samuti ka töötajad ise, mispärast viimased ei keeldu kaasa aitamast, kui selleks võimalus ja ajapuudus takistusi ei tee.

Amicus Postalicus.

Kevadhooajaks

soovitame poeg- ja tütarlaste kevad- ja suvemantleid, ülikondi, vormiriideid kõikidele koolidele. Erivalikus kodu- kui ka välismaa meeste-kübaraid, mütse, inglise triiksärke, kaelasidemeid j. m. saadaval suures valikus

Laste valmisriiete äris

F-a **S. Lerman**

Tartu maant. 4 (kino Moderni majas)

Hinnad soodsad. Järelmaks.

Orderid saadaval:

Tallinna Peapostkontoris hr. Vatselilt,
Tallinna Telefonivõrgus pr. Lavistelt.

Jalanõude kauplus

A/s. **GLOBUS**

Viru tän. 1

Tallinnas

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa

Aktiva		ärises 31. detsembril 1938. a.	Passiva	
Kassa ja hoiuarved	2645.05		Osakapital	7080.—
Väärtpaberid	449.31		Tagavara ja erikapitalid	2860.11
Laenud	70306.50		Hoiused	60346.93
Vallasvara	291.45		Võlad teistes krediitasut.	1020.—
Muud aktivad	76.60		Tuleva aasta %/o	1150.06
			Muud passivad	652.96
			Ülejääk	658.85
		Kokku 73768.91		Kokku 73768.91
Kulud		1938. aasta kulud ja tulud.	Tulud	
Ärikulud	2053.82		Saadud %/o ja porto	4976.59
Makstud %/o	2297.54		Mitmesugused	85.44
Mitmesugused	51.82			
Ülejääk	658.85			
		Kokku 5062.03		Kokku 5062.03

Postiteenijate 1939. a. kongress

Posti-Telegraafi-Telefoniteenijate Kutseühingu kongress peeti 19. ja 20. märtsil 1939. a. Tallinnas, Posti tän. nr. 8, Riigiteenijate Keskliidu ruumides.

PROTOKOLL

KONGRESSI ESIMENE PÄEV

I päevakorrapunkt

Avamine

Kongressi avab keskjuhatuse esimees Martens kell 10.20 ja teatab, et kvoorumilehe järgi on koos 46 saadikut, puudub ainult üks.

Surma läbi lahkunud keskjuhatuse revisjonikomisjoni liiget Torn'i mälestatakse püstitõusmisega.

Oma avasõnas keskjuhatuse esimees avaldab soovi, et kongressi töö oleks tasakaalukas ja veereks õiget rada ja et kongress ei libiseks välja kehtivast ühiskondlikust suunast, rõhutada, et kongress teeb oma, s. t. postiteenijate avalikku arvamist, mida võidakse arvestada või ka mitte arvestada, sest teenijate organisatsioon on praegu vaid eraselts.

Tervitused

Esimesena saab tervituseks sõna Postitalituse direktor G. Jallajas, kes tervitab kongressi ka hr. Teedeministri poolt, sest viimane on haigestunud ja ei saa isiklikult kongressile ilmuda. Soovib kongressile rahulikku ja tasakaalukat tööd.

Oma tervituskõnes hr. direktor, valgustades teenijaskonna majanduslikke ja teenistuslikke küsimusi, märkis, et teenijaskonna tööolud olid möödunud aastal võrdlemisi rasked. Puudus suur arv teenijaid. Tuli piirata puhkusi jne. Need raskused olid tingitud palgakrediidi vähesusest. Järgneval aastal saab koosseisu täiendada, sest võetakse juurde 143 teenijat. Palkade parandamine suuremas ulatuses pole võimalik, sest seda tuleks teha kõigile riigiteenijale üldiselt, kuid selleks pole riigikassal võimalusi; peame leppima vaid 2-b järgu kaotamisega, millega 190 teenijat saab palgakõrgendust. Varustuse alal on väike paranemine, riide kvaliteeti on tõstetud. Asutiste ülemale kavatsetud riidevarustist ei ole võimalik anda, sest see ettepanek lükati tagasi. Teenijate vahekord oli üldiselt rahuldav. Üksikud intriigid olid tingitud sellest, et administratsiooni kohtadel ei talitanud küllalt erapooletult. Väärtoperatsioonide toimetamine maaasutistes pühapäevadel kaotatakse. Postiljonide kandami raskus on olnud ainult üksikute juhtudel üle 20 kilo. Asutiste ülemad ei täitnud juhtnõore, sest ristpaelu (ajakirju) on lubatud jätta järgmiseks kandeaks või päevaks. Kandami raskus on seega reguleeritav.

Teenijate olukorra parandamiseks on postitalitus püüdnud juurde hankida töid, mis võimaldavad teenijale preemiaid ja lisatasusid. Lisatasude suhtes on praegune põhimõte õige. Tasu saab ainult see, kes sel alal tööd on teinud, vastutust kandnud. On püütud sinnapoole, et rohkem inimesi nendest töidest osa võtaks. Tööde lihtsustamisi on läbi viidud mitmel alal, on ära jäetud mitmesuguseid ümberarvestamisi jne. Tulvikus püütakse veelgi lihtsustamisi läbi viia, millega tööolud kergenevad. Kongressi tööd — teenijate avalikku arvamist — arvestab Postel

niipalju kui võimalik. Soovib kongressile kordaminekut ja leplikku meelt.

Riigiteenijate keskliidu esimees hr. Kangur tervitab kongressi Riigiteenijate Keskliidu ja Tallinna Riigi- ja Omavalitsusteenijate Ühingu poolt. Rõhutab postiteenijate esindajate üksmeelt keskliidus, mis on olnud kasuks nii posti- kui ka kõigile teistele riigiteenijatele. Soovib kongressile erapooletust ja üksmeelt küsimuste lahendamisel.

Eesti Omavalitsusteenijate Liidu esindaja oma tervituses märgib, et postiteenijate kutseühing on majanduslikult hästi korraldatud ja seisab kindlal jalal. Soovib kongressile edu.

Postiametkonna Tehnilise Ala Teenijate Ühingu esindaja hr. Merilaid oma tervitusõnadega avaldab, et postiteenijate mõlemate organisatsioonide omavaheline läbisaamine on hea, lahkarmismi ei ole. Mõlemal ühingul on põhjust tunda rõõmu teineteise edusammudest. Soovib kongressile parimat kordaminekut.

Telegraafi teel tervitab Raudteelaste Kutseühing.

Tervitajaile ütleb tänu keskjuhatuse esimees Martens.

II päevakorrapunkt

Kongressi juhatus ja mandaatkomisjoni valimine

Böstrov teeb ettepaneku valida kaks kongressi juhatajat — Toomsalu ja Laak.

Ettepanek võetakse vastu ühel hääl.

Juhataja kohale asub Laak.

Böstrov teeb ettepaneku valida protokolliajaks ühe peasekretäri ja kaks sekretäri. Kandidaatideks saab üles — peasekretäriks Krooni, sekretärideks Siivarti ja Aimberki.

Ettepanek võetakse vastu ühel hääl.

Mandaatkomisjon otsustatakse valida kolmeliikmeline.

Valitakse Böstrov, Laik ja Liblik, kõik ühel hääl.

III päevakorrapunkt

Päevakorra vastuvõtmine

Toomsalu teeb ettepaneku võtta päevakord vastu keskjuhatuse poolt esitatud kujul ja määrata mandaatide läbivaatamiseks 15-minutiline vaheaeg. Ettepanek võetakse vastu.

Pärast vaheaega informeerib juhataja Laak, et kongressi kodukorras on rakendatud osakonna peakoosoleku kodukord.

Laik kannab ette mandaatkomisjoni protokoll, mille järgi on kohal saadikuid järgmiselt:

Tallinna osakonnast	23	saadikut (liikmeid 564)
Tartu	6	„ (146)
Pärnu	3	„ (66)
Narva	2	„ (47)
Haapsalu	2	„ (43)
Rakvere	1	„ (42)
Tapa	1	„ (33)
Valga	1	„ (31)
Jõhvi	1	„ (27)
Paide	1	„ (26)
Viljandi	1	„ (23)
Rapla	1	„ (22)
Mõisaküla	1	„ (22)
Elva	1	„ (22)
Võru	1	„ (21)
Petseri	1	„ (14)

Kokku 16 osakonnast 47 saadikut. Mandaat-komisjoni ettepanek, tunnistada ilmunud saadikud täieõiguslikeks kongressisaadikuiks, kinnitatakse ühel häälel.

IV päevakorrapunkt

Aruanded

a) Keskjuhatuse tegevusest.

Tegevuse aruande kannab ette keskjuhatuse esimees J. Martens. Aruandja märgib, et möödunud aasta keskjuhatuse koosseis peamiselt administraatoreist, mistõttu oli kuulda kahtlevaid hääli keskjuhatuse tegevuse tagajärgede suhtes teenijate huvide taotlemisel, ning toonitab, et keskjuhatusel on olnud südamelähedal kõikide teenijate soovid ja mured, teenijate liikidele vaatamata. Keskjuhatusel pole kontakti puudust olnud ei postitalituse ega ka teiste valitsusasutistega. 1933. a. kongressi kõiki otsuseid pole suudetud küll täita 100-protsendiliselt, kuid mõningaid osalt rahuldavaid, osalt napp tulemusi on siiski saavutatud. Tasude alal saab osa teenijaid 2-b järgu kaotamise tõttu palga-kõrgendust. Riievarustuse alal on tõstetud riide kvaliteeti. Jalatsite asjus tuldi vastu niipalju kui võimalik. Pühapäevane postikanne kaotatakse seal, kus sellega nõustuvad kohalikud omavalitsused. Postiljonide kandami raskuse ülemääraks on võetud 20 kg. Maaasutistes kaotatakse pühapäeval väärtoperatsioonide toimetamine.

Mõningad küsimused on lahendamiseks antud Riigiteenijate Keskkliidule (lasteravimise riigi kanda võtmine, kogukonnamaks jt.), nende kohta selgus veel puudub. Tulemusi ei andnud teenijatele tasuta raadio kuulamise lubade taotlemine. Klassiloterii müügitasu jaotamise küsimus on lahendatud „Postisarve“ kaudu, milles Postitalituse seisukoht on avaldatud. Normide alal pole Posti teatel muudatuste järgi tarvidust olnud, sest asutistelt pole saadud sellekohaseid ettepanekuid. Koristajate puhkuse asjas tehti teataval määral „kõojaani“, sest kuigi oli teada, et vastus tuleb eitiv, kirjutas Keskjuhatuse asjast siiski Postile. Aruandja kahtleb, kas on koristajad kutseühingus üheõiguslikud teiste teenijatega ja kas on seaduslikku alust nende kaitsemiseks. Edasi aruandja peatub pikemalt keskjuhatuse korraldusel olevate suvilate kasutamise, korrastamise ja sisustamise juures, märkides ära tehtud tööd ja edaspidised kavatsused. Avaldab osakondade juhatastele tänu abi eest suvilate alal. Raskemaks tööks oli keskjuhatusel tubade jagamine. Kavas on Elva uue suvila ehitamine, milleks tuleks teha laenu. Juubelialbumi väljaandmine tuli vähese kaastöö tõttu lükata edasi. Juhatus on lahendanud ka mõned teenijate omavahelised arusaamatused.

b) Kassa läbikäigust

Keskjuhatuse kassa läbikäigud kannab kongressile ette laekur Uustalu (vt. lk. 65 I, III).

Aruannetele järgnevad läbirääkimised.

Tammemäe leiab, et keskjuhatuse töö on olnud tubli ja tõhus. Administraatoritest juhatuse kohta arvab, et ühingu põhikiri ei tunne administraatoreid, vaid ainult liikmeid. Keskjuhatuse ongi selle põhimõtte järgi tegutsenud. Teeb ettepaneku aruanded kinnitada ja keskjuhatusele tehtud töö eest tänu avaldada.

Talving leiab, et keskjuhatuse on kahe silma vahele jätnud liikmemaksu tõstmise küsi-

muse. Eelarves on ainult $\frac{1}{15}$ oma raha (liikmemaksud). Esitab küsimusi „Postisarve“ kohta. Elbre ütleb, et põhikirjas on majateenijad märgitud ja arvab, et ühingu peaks nende huvi-sid kaitsma.

Kase küsib, mis on tehtud korteriteküsimuses ja kas on väljavaateid vabapalgaliste tasude tõusuks.

Tammemäe selgitab, et ka erasummad on oma raha ja ei poolda liikmemaksude tõstmist.

Martens teatab, et keskjuhatuse ei ole kaalunud liikmemaksu tõstmist, aluse selleks on andnud kogude mittepooldamine. Liikmemaksu tõstmine vähendaks ka liikmete arvu. „Postisarve“ kohta tähendab, et tähtis on, et ajakiri levitab meie avalikku häält kaugemale. Kutsub kõiki kaastööle. Kaastöö eest maksetakse nüüd kuni 6 s. rea eest. Keskjuhatuse on püüdnud lugejate arvu tõsta, kuigi see on seotud enam kuludega kui tuludega. Korterite küsimuses on pöördud Riigiteenijate Keskkliidu poole ja on katsutud teha kõik mis võimalik.

Rumm selgitab, et vabateenijate tasude parandamise asjas oli nõrku lootusi Tallinna ja Tartu postiljonide-vanemate järgu loomiseks. Kuna aga see olukorda vähe parandab, jäädi ootama paremaid aegu.

Häälletamisel võetakse Tammemäe ettepanek ühel häälel vastu.

Keskjuhatuse 1939/40. aasta eelarvekava kannab ette sekretär Kura (vt. lk. 65 II).

Elbre küsib, kui palju on mõeldud kulutada Haapsalu suvila korrastamiseks.

Kura vastab, et 1300 krooni.

Tammemäe kurdab, et on palju „elukutselisi“ kutseühingut eitajaid teenijaid, soovivat teha propagandat liikmete juurdehankimiseks ja märgib, et Tõrvas ja Pukas pole ühtegi liiget. Keskjuhatuse võiks propagandaks kulusid teha. Teeb ettepaneku eelarve muutmatault vastu võtta.

Eelarve võetakse vastu ühel häälel.

Talving avaldab soovi vaheaja määramiseks.

Martens arvab, et enne tuleks ära otsustada Elva suvila ehitamiseks laenutegemise küsimus, sest on soovitat, et see küsimus otsustataks tugeva kvoorumi juures.

V päevakorrapunkt

Elva suvila ehitamiseks laenu tegemise küsimus

Keskjuhatuse esitab kongressile ettepaneku:

Kongress volitab keskjuhatust Elva suvila ehitamiseks tegema laenu kuni 17.000 kr. ja laenu kindlustuseks pantima Posti-Telegraafi-Telefoniteenijate Kutseühingule kuuluvaid kinnisvarasid ühes päraldistega ning nende kinnisvarade ja päraldiste peale tegema obligatsiooni ja kasutama keskjuhatusel olemasolevaid ja osakondadelt saadavaid obligatsioone.

Talving küsib, kuipika aja jooksul kavatakse võlg tasuda.

Juhataja Laak vastab, et see oleneb järgmiste kongresside otsustest. Praegu võib eeldada völa tasumist kahe või kolme aasta jooksul.

Häältelegejaks valitakse Siivart.

Ettepanek saab poolt 41 häält, erapooletuid 2. Häälletamisel oli koos 43 saadikut.

Juhataja Laak konstateerib, et ettepanek on saanud tarviliku (%) hääleteenamuse ja on seega vastu võetud.

I 1938. a. tulude-kulude aruanne

Tulud.			Kulud.		
Saldo 1. jaan. 1938. a.	Kr.	414,75	Asjaajaja töötasu	Kr.	480.—
1938. a. liikmemaksu osakondadelt	„	969,98	Kantselei-, posti- ja telefonikulud	„	120.—
Hoiusummade %/o %	„	20,20	1938. a. kongressikulud	„	39,45
Kongressikuludeks Tallinna osak.	„	180,30	Reisi- ja päevarahad ning organi-		
Toetus postiametkonna erikapitalilt:			seerimisekulud	„	128,90
a) kultuuriline	„	1650.—	Liitude liikmemaksud	„	165,76
b) N.-Jõesuu, Haapsalu ja El-			Esind. ja mitmes. ettenägem. kulud	„	79,03
va suvilate remondiks, korras-			Osakondadele tagasi maksetud	„	186,73
hoiuks ja maksudeks	„	2000.—	Kutseajakirja väljaandmine	„	1300.—
N.-Jõesuu ja Haapsalu suvitajailt			N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva majade		
1938. a. elektrimaksu	„	48,46	kinnisvarade maksud ja tulekindl.	„	248,77
Kulude tagasimaks	„	9,60	N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva majade		
			rem., korras- ja sissesead. täiend.	„	1464,71
			Kokku kulu	Kr.	4213,35
			Saldo 1. jaan. 1939. a.	Kr.	1079,94
		Kr. 5293,29			Kr. 5293,29

II 1939/40. a. eelarve (1. I 1939 — 1. IV 1940)

Tulud.		Kulud.	
Saldo 1. jaan. 1939. a.	Kr. 1079,94	Sekretäri töötasu 15 kuu eest	Kr. 600.—
1939/40. a. liikmem. osakondadelt	„ 1300.—	Kantselei-, posti- ja telefonikulud	„ 150.—
Hoiusummade %/o %	„ 10.—	1939. a. kongressi kulud	„ 60.—
Toetus postiametkonna erikapitali komiteelt:		Reisi- ja päevarahad ning organi- seerimisekulud	„ 200.—
a) kultuuriline	„ 1650.—	Liitude liikmemaksud	„ 200.—
b) N.-Jõesuu, Haapsalu ja Elva suvilate remondiks, korras- hoiuks ja maksudeks	„ 1990.—	Esindus- ja ettenägemata kulud	„ 119,94
c) Elva uue suvila fondiks	„ 9000.—	Kutseüh. tegev.-ajaloo eeltööde kul.	„ 650.—
		Toetus kutseajakirjale	„ 1800.—
		Kinnisvarade maksud ja tulekindl.	„ 350.—
		Kinnisvarade remondiks, korras- hoiuks ja sisseseadete täienduseks	„ 1900.—
		Elva uue suvila fondi	„ 9000.—
	Kr. 15029,94		Kr. 15029,94

III Varanduseseis

Raha kassas ja jooksvatel arvetel	Kr. 1.079,94
Kinnisvarad:	
a) Narva-Jõesuus (5 maja ühes	
kõrvalehit; krunti 1423 r.-s.)	„ 15.000.—
b) Haapsalus (1 maja; krunti	
485,36 ruutsülda)	„ 6.600.—
d) Elvas (2 maja; kr. 0,4235 ha)	„ 5.500.—
Vallasvara:	
a) Narva-Jõesuus	Kr. 5139,95
b) Haapsalus	„ 1787,69
d) Elvas	„ 1124,48
e) Tallinnas	„ 1506,05
Tall. ühispanga osat. 3 a kr. 10.—	„ 30.—
Kokku	Kr. 37768,11

VI päevakorrapunkt

Majanduslikud küsimused

Kongressitöö algab uuesti kell 14.20 Kanese referaadiga. Referent valgustab teenijate majanduslikku olukorda ja märgib, et tänu Postitalituse direktorile ja Teedeministrile on tasude alal mõningaid paremusi saavutatud. Kuid üldine palkade tase võrreldes elukallidusega on väga madal. Toob mõningaid võrdlusi teistest ametkondadest, kus palgatase kõrgem ja rohkem kõrgemapalgalisi kohti. Rõhutab, et Postitalituse juhtivate jõudude palgad on madalad; see mõjub pidurdavalt postiteenijate üldisele palgatasemele. Ei pea postiametkonna töö alahindamist õiglaseks. Peab tarvilikuks teha muudatusi asutiste klassidesse liigitamises ning et vabateenijate arvu suurendamisel suurendataks proportsionaalselt ka teisi ametijärke (kohti). Esitab rea vastavaid ettepanekuid.

Juhataja Laak avab läbirääkimised.

Tammemäe esitab kongressile Valga osakonna resolutsioonid, milledega soovitakse:

1) Priikorterite või korteriraha laiendamist kõigile teenijatele. 2) Vanusetasu andmist ka peale 15 a. teenistust. 3) Riievarustise kvaliteedi tõstmist ja riievarustise laiendamist kõikide tee-

nijate peale. 4) Erikapitalist suuremal määral toetuste andmist laste koolitamiseks, suvilate osatähtsust vähendades. 5) Lasteabiraha ühtlustamist I rajooni normideni. 6) Pärast 15 a. teenistust ametnike kõrgendamist vähemalt 2-b j. ametnikuks, postiljonid — van. postiljoniks. 7) Kõikide koosseisude täitmist ja suuremal määral kõrgemapalgaliste kohtade loomist, et teenijatele võimaldada kõrgenduste saamist. 8) Vanusetasu arvessevõtmist pensioni arvestamisel. 9) Jalanõude- raha suu-

rendamist, et oleks võimalik osta säärsaapaid. 10) Prii sõidupiletite andmist ka perekonnaliikmeile. 11) Administratiivala eksamite nõudmist ainult kontoriülemailt, abidelt, jaosk-juhatajailt ja van-ametnikelt.

Kargaja soovib, 1) et teenijaile, kes elavad maal ja kelle lapsed õpivad linnakoolides, tuleks erikapitalist anda toetust 50% kooliraha suuruses, 2) et raudteehoonetes asuvate postiasutiste juurde ehitataks elukorterid, 3) et lasteabiraha II rajoonis tõstetaks I rajooni tasemele ja 4) et võimaldataks teenijaile riigi raud- ja veeteedel aastas 6 sõidupiletit 50% hinnaalandusega.

Nee soovib, et pärast Elva suvila valmishitamist ehitataks suvila Võsule, kus ülalpidamine odavam.

Esitatakse rida ettepanekuid, mis referendi ja eelkõnelejate omadega sarnased.

Laik ei poolda admin.-ala eksami nõudmist ainult vanemait ametnikelt. Nooremail on kergem õppida.

Martens tähendab, et õpilased, kes on sooritanud ametniku eksami uute õppekavade järgi, on kohe võimalised sooritama ka adm.-ala eksami. Õpilaste teadmiste tase on kõrge, kuid neil puuduvad kogemused. Küsimus allub administratsioonile ja siin pole tähtis seda küsimust arutada.

Luhaveer märgib riievarustise kohta, et uus riie on väliselt küll ilus, kuid kvaliteedilt halb. Teab juhust, kus kaasteenija ülikond on kolmepäevase kandmise järele lagenenud, nartutama hakanud. Soovib riide valimise juurde kutsuda ka riide tegelikke kandjaid.

Ong soovib, et naisteenijaile keskjaamades antaks kitleid.

Talving ei pea Kannese referaadis ja ettepanekus postiljonide palkade võrdlust vangivalvurite omadega õnnestunuks. Vangivalvurid töötavad päevas kuni 14 tundi ja neid võidakse kergemini vallandada. Soovib võtta eeskuju mujalt.

Rumm selgitab, et kui vangivalvuritel on tööpäev pikem, siis see ei tähenda võrdluse ebaõnnestumist. Peab tarvilikuks korteriraha laiendamist kõigile teenijaile.

Ong teeb ettepaneku läbirääkimised lõpetada. Sõna saavad veel need saadikud, kes on järjekorras.

Zääro mainib, et osa ametnikke saab palgakõrgendust. Ka kirjakandjate palku tuleks reguleerida ühe astme võrra kõrgemale.

Martens õiendab, et sellekohaseid ettepanekuid on juba tehtud.

Kannes teatab, et võrdlused tasude (vangivalvurite) kohta on ta võtnud palgaredelist. Kui vangivalvurite tööpäev on pikem, siis on see nende ametkonna sisemine asi.

Juhataja Laak konstateerib, et on ära antud terve rida ühelaadilisi ettepanekuid. Peab tarvilikuks moodustada redaktsioonkomisjon, kes ettepanekud ühtlustaks nii, et kõik soovid oleksid aksepteeritud.

Laik teeb ettepaneku valida redaktsioonkomisjon kolmeliikmeline.

Nimetatakse Tõugu, Viilup ja Kannes.

Kõik kolm valitakse ühel häälel.

Kase küsib, kas kongressil viibib mandaadita keskjuhatuseliikmeid.

Talle vastatakse, et ei viibi.

Viilup teeb soovialvulduse ettepanekute esitamist mitte lõpetada, sest päevakorrapunkt on

kongressi tähtsamaid ja redaktsioonkomisjoni töö kestel võib uusi küsimusi üles kerkida.

Martens teeb ettepaneku istung lõpetada ja järgmisel päeval k. 10 alata sama päevakorrapunktiga.

Ettepanek võetakse vastu.

Kongressi esimene tööpäev lõppes k. 15.20.

KONGRESSI TEINE PÄEV

Järgmisel päeval algab kongress kell 10.16. Juhataja kohal Toomsalu. Saadikuid on koos 44.

Juhataja Toomsalu palub Luhaveer'i, et see tooks selle ülikonna, millest ta eelmisel päeval kongressil rääkis, kolme päeva jooksul Postitalitusse. Annab edasi Postitalituse direktori soovi, et kongress ei võtaks vastu selliseid resolutsioone, milledega taotletakse samu soovide, mida taotleti möödunud aasta kongressi resolutsioonidega ja mis vastavais instantsides otsustati eitavalt. Sellised resolutsioonid direktori poolt tähelepanemist ei leia.

Tõugu loeb ette redaktsioonkomisjoni poolt redigeeritud ettepanekud.

Martens rõhutab, et otsused, mis siin vastu võetakse, leiavad tähelepanemist, kui nad on põhjalikult kaalutud ja sõelutud. Esitatud ettepanekuist on kesisemaid see, millega soovitakse prii raudteesõidupileteid. Kõnelejal on teada, et ministeerium kavatseb koguni senisedki priipiletid kaotada. Lasteabirahas ei tehta erandit postiteenijaile, see küsimus läheb harilikus korras Riigiteenijate Keskkliidu kaudu. Nagu korraldatud ankeet näitab, pole riigiteenijad laste arvu suurendajad. Riigiteenijate poolest võib eestlaste sugu kaduda. Maakonvendid võtavad otsuseid vastu, et ka põlluharijatele lasteabiraha maksetaks. Ja kui arvesse võtta, et Riigivolikogus on üle 60% volinikke maalt ja maa on rahvaarvu tõstja, siis riigiteenijail tuleb olukorda võtta tõsiselt. Rõhutab veel kord, et kõik ettepanekud tuleb põhjalikult kaaluda.

Laik tõstab üles Pärnusse suvila ehitamise küsimuse.

Juhataja Toomsalu teatab, et suvilate küsimus sisuliselt ei kuulu selle päevakorrapunkti alla.

Talving ei soovi järeleandmisi ja arvab, et korduvate soovidega saavutatakse tagajärgi. Prii sõidupileteid on teenijad ja nende perekonnaliikmed õigustatud saama. Konstateerib, et lasterikkus riigiteenijaskonnas suureneb.

Tammemäe leiab, et riigimajandus on paranenud ja riigiteenijate tasusid tuleks tõsta. Pole tarvis perekonnaabirahasid ega muid lisatasusid — antagu palk, et saaks ära elada. Toob võrdlusi vene ajast. Praegu on sulane majanduslikult paremas olukorras kui madalamalgaline riigiteenija.

Martens rõhutab veel kord, et kui tahtaks kongressi tööle kaalu anda, siis tuleb jätta tõsiolude juurde ja välja minna kaalututud küsimustega. Siis on ka keskjuhatuses töö kergem. Väga palju parandamise võimalusi ei ole.

Viilup soovib saadikutele uuesti ja akendest mitte tormata, see ei too kasu. Konstateerib, et võimatu on majanduslikke ettepanekuid teha ilma direktori nõusolekuta. Soovib võimatuid ettepanekuid mitte teha.

Toomsalu selgitab majanduslike küsimuste esitamist Posteli kaudu. Direktor ei saa üles võtta küsimust, mis on otsustatud kõrgemalt

poolt eitavalt. Kongress võib ettepanekuid teha, kuid nende läbiviimiseks tuleb leida siis teisi teid.

Mets soovib, et Tallinna Peapostkontori jaoskonnajuhatajad tuleks tõsta vanemaiks jaoskonnajuhatajaks.

Martens vastab, et sellekohane ettepanek on keskjuhatuselt poolt tehtud, kuid see lükati tagasi.

Zääro rõhutab säärsaabaste vajadust. Järjekindlad nõudmised on andnud tulemusi (saapad, vihmamantlid, karvamütsid). Tuleb ka nüüd järjekindlalt olla.

Kõnelejate nimekiri on läbi ja juhataja Toomsalu asub ettepanekute hääletamisele, andes sõna poolt ja vastu kodukorra kohaselt.

1. ettepanek.

Kongress nendib, et riigiteenijate tasud ei vasta praegusaja elukallidusele ja loodab et Vabariigi Valitsus seda nähet arvestab ja leiab võimalusi olukorra parandamiseks kas tasude kõrgendamise või elukalliduse alandamise teel.

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

2. ettepanek.

Kongress leiab, et postiametkonna teenijate palgatase võrreldes teiste ametkondade palgatasega on märksa madalam, eriti kõrgemates ja keskmistes palgaastmetes ning loodab, et Postitalitus energiliselt samme astub palgaredeli parandamiseks lähemas tulevikus kas või järkjärgult, alates asutiste ülemate ja muude ametkonna juhtkonda kuuluvate ametnike palkadega ning viies vabateenijate — postiljonide palgad samale tasemele teiste ametkondade vastavate vabateenijate palkadega.

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

3. ettepanek.

Kongress leiab, et vanemate kauaaegsete teenijate kogemusriikka töö väärilisemalt hindamiseks peaks laiendatama teenistusvanusetasu maksmist ka aja eest üle 15 aasta, uute vanuseastmete juurdeloomisega.

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

4. ettepanek.

Kongress nendib, et suur osa riigiteenijast on varustatud priikorteritega ja kuna praeguse elukalliduse ja kõrgete korterihindade juures korteri soetamine on üle jõu käiv neile teenijatele, kes veel prii korteriga pole varustatud, tuleks samme astuda priikorterite andmise laiendamiseks või korteriraha maksmiseks kõigile riigiteenijatele.

Talving soovib riigiteenijate nimetuse asemel tarvitada ettepanekus postiteenijate nimetust. Teeb sellekohase parandusettepaneku.

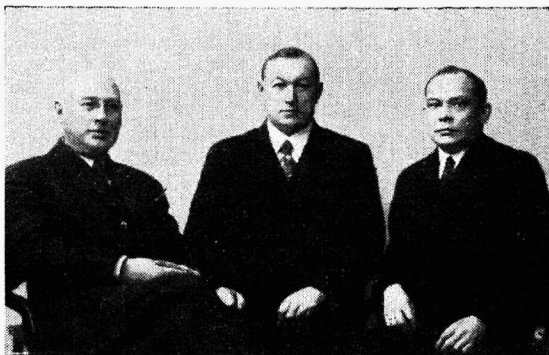
Tõugu peab otstarbekohasemaks riigiteenijate nimetust.

Talvingu parandus lükatakse hääleteenamusega tagasi.

Ettepanek võetakse vastu ühe hääle vastu-seismisel.

5. ettepanek.

Kongress leiab, et prii riievarustise andmist tuleks laiendada kõigi ametkonna teenijate peale ja riide kvaliteeti tõsta. Kui kõigi varustamine korraga pole teostatav, tuleks esijoones varustada prii vormiriietega neid ametnikke, kellel alaline kokkupuutumine publikuga nii asutises kui ka väljaspool, nagu asutiste ülemad ja nende abid, ja selle järel järkjärgult teisi ametnikke. Naisametnikke tuleks varustada korallikkude ja nāgusate töökiitlitiga ning postiljonide jalatside tasu suurendada nii, et oleks selle eest võimalik muretseda säärsaapad.

Kutseühingu Tallinna osakonna revisjonikomisjon. Vasakult: M. Nuut (esimees), J. Toolse ja O. Liblik

Tammemäe toetab ettepanekut, eriti jalatsite osas.

Kargaja ütleb, et põlevkivitööstuse rajoonis ei saa läbi säärsaabasteta: suvel on tolmune, talvel pori põlvini.

Viilup märgib, et saabaste küsimus on 4—5 korda kaalulisel olnud ja arvab, et see küsimus läbi ei lähe. Ettepaneku seda osa ei toeta.

Martens faktilise märkusena mainib, et ei ole soovitatav takistada resolutsioonide vastuvõtmist.

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

6. ettepanek.

Kongress konstateerib, et ametnike arvu suurendamine ainult madalamapalgaliste vabateenijatega on teenijaskonna seisukohalt vastuvõtmata ja on ametkonna töö korralikkusele halvav. Koosseisude suurendamisel vajab teenijaskond ka rohkem tööjuhte, mispärast tuleks suhteliselt suurendada kõiki koosseisulisi ametijärke alates jaoskonnajuhatajate ja vanemametnikega.

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

7. ettepanek.

Kongress konstateerib, et eriti übilised posti-asutised on viidud asutiste üldklasside jaotamise normide alt välja, mispärast nende edasitõusuks ei ole aluseid. Kongress leiab, et ka nende asutiste jaoks peaks nähtama ette palgatalbelis väärilised palgaastmed.

Talving ei ole rahul asutiste senise klassidesse jaotamise korraga ja märgib, et tuleks samme astuda selle korra revideerimisele võtmiseks ja täiendab ettepanekut järgmiselt:

Kongress leiab, et asutiste klasside jaotus üldiselt pole õiglane ja küllalt selge, mispärast palub keskjuhatus võtta asutiste klasside jaotus revideerimisele ja oma seisukoht järgnevale kongressile ette kanda.

Martens selgitab asutiste klasside jagamise tehnilist külge ja muudatuste ettevõtmise vajadust. Keskjuhatus võiks koostada kavu kontaktis Posteliga.

Talving. Tallinna suuremate asutiste tööhulk on tõusnud. Selgitab neid eellugusid, mis endised keskjuhatused on teinud asutiste klassidesse jaotamise alal.

Ettepanek ühes Talvingu täiendusega võetakse vastu ühel häälel.

8. ettepanek.

Kongress peab soovitavaks erikapitali summade jagamisel anda laste koolitamise kuluks senisest suuremaid summasid.

Kargaja ei ole resolutsiooniga rahul, sest ei ole sisse võetud tema ettepanekus märgitud määra — anda toetust 50% koolirahast. Toonitab veel kord maaasutiste teenijate laste linnas koolitamise majanduslikke raskusi.

Rumm ja Kannes erikapitali komitee liikmetena juhivad tähelepanu, et kongress ei saa toetuse summasid kindlaks määrata, sest erikapitalil on oma eelarve ja seda siin muuta ei saa, pealegi on võetud otsus vastu Elva uue suvila ehitamiseks.

Viilup ei poolda ettepanekut ja ei soovita maa- ja linna olukordade lahutamist.

Martens õiendab, et koolitamisraha antakse ainult neile teenijale, kes on sattunud majanduslikesse raskustesse.

Kargaja vaidleb vastu Viilupi mõtetele maa ja linna olukordade asjas. Toob näiteid.

Talving arvab, et laste koolitamiseks on seni väga vähe antud ja avaldab arvamist, et enne ei hakata lapsi kasvatama, kuni kongressisaadikutele isu suvilatest täis saab.

Laik arvab, et lasteabiraha tuleks anda laste arvu järgi.

Juhataja Toomsalu ettepanekul lisatakse resolutsiooni lõppu lause: „kusjuures maaasutiste teenijale, kelle lapsed käivad koolis linnades, anda toetust 50% võrra rohkem kui linnaasutiste teenijate lastele“.

Ettepanek ühes täiendusega võetakse vastu ühel häälrel.

9. ettepanek.

Kongress teeb keskjuhatusel ülesandeks nõutada igale postiteenijale aastas 6 50%- hinnalاندusega sõidupiletit kõigil riigi vee- ja raudteedel, sest raudteeteenijad saavad prii sõidupileteid, kortereid ja muid soodustusi, kuid postiteenijad alluvad samale ministriumile ja paljud nendest teevad sama tööd, mis raudteelasedki.

Martens tähendab, et minister põhimõtteliselt ei poolda soodustusi sõidupileti alal. Asjata oleks selle küsimusega uuesti minna.

Juhataja Toomsalu selgitab, et kõik võivad kasutada 33% hinnalاندusega puhkeajapileteid.

Tammemäe õiendab, et tema ettepanek oli mõeldud nende teenijate kohta, kes juba priipileteid saavad; oma ettepanekuga soovib, et seda soodustust laiendataks teenijate perekonnaliikmetele. Palub ettepanekuid mitte ära segada.

Kongress lükkab 9. ettepaneku tagasi.

10. ettepanek.

Kongress avaldab soovi, et lasteabiraha II elamisrajoonis viidaks I rajooni lasteabiraha normide tasemele.

Ettepanek võetakse vastu ühel häälrel.

11. ettepanek.

Et paljud kauateeninud ametnikud ja postiljonid ei ole vaatamata pikale teenistussajale kõrgendust saanud, siis kongress soovib, et teenijad, kes on teeninud 15 aastat, saaks kõrgendatud — ametnikud vähemalt 2-b järku, postiljonid — van-postiljonideks.

Viilup soovib ettepanek tagasi lükata, sest see asetab administratsiooni raskesse seisukorda. Iga teenija ei vääri kõrgendust.

Martens selgitab, et teenitud aega kompensereib vanusetasu.

Nee märgib, et leidub selliseid tüüpe, kes kõrgendust ei vääri, kuigi on teeninud 30 aastat.

Elbre ei saa aru, kuidas on võimalik, et teenija ei vääri kõrgendust. Pahandab, et teenijaid nimetatakse tüüpideks.

JALANÕUDE ÄRI

Owald

Viru 5

TALLINN

Telef. 443-11

Tammemäe küsib, kuidas on võimalik, et inimene on 30 aastat teeninud ja ei ole midagi teinud, nii et Postel pole seda märganud.

Talving toob näite, kuidas halva kohtlemise tõttu ühest ametnikust on tehtud „tüüp“. Kui on ametnike hulgas tüüpe, siis on neid küllalt ka ülemate hulgas. (Kiiduavaldused.)

Nee teatab, et pole tüüpe all mõelnud midagi halba ja vabandab kongressi ees.

Martens selgitab kõrgenduste korda ja soovib jätta ettepanek sõelale.

Ettepanek lükatakse tagasi (saab poolt 7 häält, vastu 16; erapooletuid 9).

12. ettepanek.

Kongress avaldab soovi, et administratiivala eksamit nõutaks ainult kontoriülemailt, abidelt, jaoskonnajuhatajatelt ja vanemametnikelt.

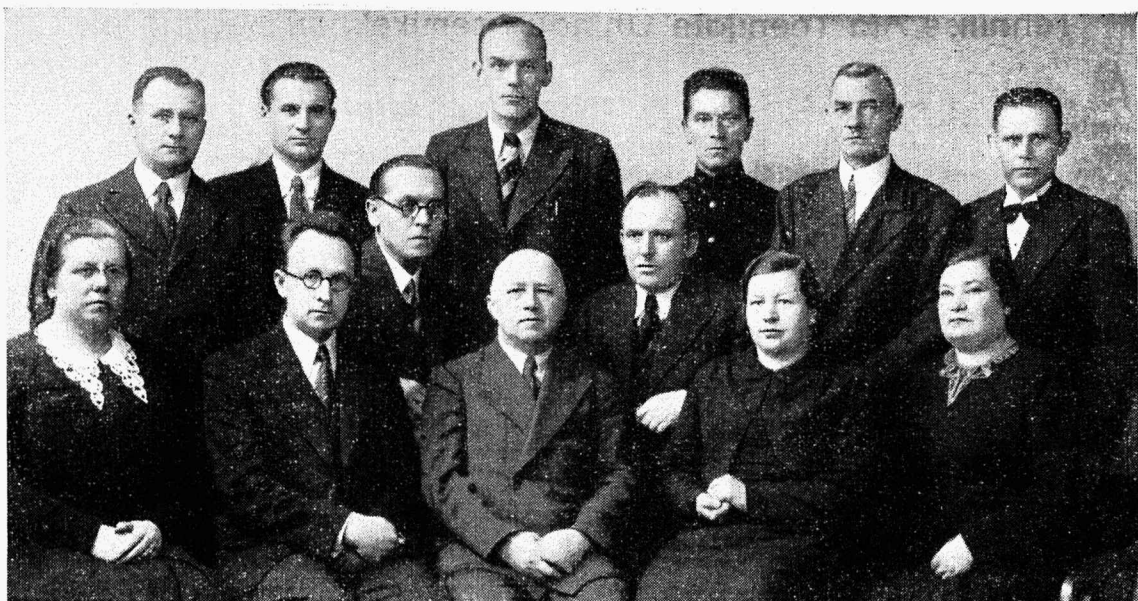
Tõugu peatub pikemalt ametnike ja vabateenijate mõiste juures, käsitledes küsimust adm. ala eksami nõudmise seisukohalt ja toob näiteid välismailt. Ei poolda ettepanekut.

Talving ei pea normaalseks asjaolu, et adm. ala eksamid antakse liialt vara, s. o. kui ollakse nooremajärkudes. Postel ei peaks kõrgendamise juures arvestama neid eksameid, mis on antud enne II-a järku jõudmist. Kaitseb ettepanekut.

Tammemäe arvab, et meie olud on hoopis teised, meile ei kõlba alati välismaa eeskujud. Kaitseb oma ettepanekut.

Tõugu selgitab, et pole võimatu, et IV järgu ametnikud saavad V klassi kontori ülemateks. Enne ülemale kohale kandideerimist aga peavad sooritama adm. ala eksami. Selle eeldusega paljud eksameid annavadki. Eeskujud välismaalt on praegu ainult kuuldused ja võib-olla jäävadki neiks.

Elbre pahandab, et noortele tahetakse teha takistusi. Noorolemine ei tohiks olla karistatav. Kui noor on võimeline eksamit sooritama, siis võib ta ka edasi jõuda. On ülekohtus keelata noortele adm. ala eksami sooritamist.

Kutseühingu Tallinna osakonna juhatus.

Istuvad (vasakult) A. Kannes — laekur, A. Kütt — sekretär, A. Kura — einelaua vanem, K. Böstrov — esimees, J. Martens, K. Avloi, I. Pärn, P. Kadaja, F. Opp, R. Kroon — puhkekodu vanem, E. Kuk, A. Prees, N. Rumm.

Kütt märgib, et adm. ala eksamid on saanud populaarseks ja soovib paralleelselt võtta ka keelte eksameid.

Martens selgitab, et Riigiteenistuse seadus tuleb muutmisele ja pole teada, missuguseks seadus kujuneb. Eksamid on tarvilikud ka nooremalt. Ettepanek tuleks jätta sõelale.

Hääletamisel lükatakse ettepanek tagasi, poolt on 2 häält.

13. ettepanek.

Kongress teeb keskjuhatusele ülesandeks astuda vastavate organite ees samme, et ka teenistusvanusetasu võetaks pensionide arvestamisel arvesse.

Ettepanek võetakse vastu — 23 häält poolt, 1 vastu, 9 erapooletut.

14. ettepanek.

Kongress leiab, et kuna Tallinna Peapostkontori jaoskonnajuhatajate töö ja vastutus on võrdne, siis teeb kongress keskjuhatusele ülesandeks astuda samme vastavate organite ees, et võetaks kaalumisele Peapostkontori jaoskonnajuhatajate tasude ühele palgaastmele viimiseks.

Ettepanek võetakse vastu.

15. ettepanek.

Kongress soovib, et Postitalitus astuks samme Raudteede Talituse ees, et postkontoreis ja postvaguneis pagasioperatsioonide toimetamise eest postiteenijatele antavate priisõidupiletite kasutamise õigus laiendataks ka teenijate perekonnaliikmetele.

Ettepanek võetakse vastu.

(Järgneb.)

Kutseühingu keskjuh. tegevusest

Kutseühingu uus keskjuhatus pidas oma esimese koosoleku s. a. 20. märtsil Riigiteenijate Keskliidu ruumes.

Sel koosolekul jaotati ametid ja valiti esin-

dajad. Ametid jaotati järgmiselt: esimees J. Martens, abid H. Tõugu ja R. Viilup; sekretär A. Kura, abi R. Kesamaa; laekur J. Uustalu, abi A. Kannes.

Esindajaiks valiti:

1) A. Kannes, R. Kesamaa ja E. Luhaveer erikapitali komiteesse;

2) J. Martens, A. Kannes, H. Tõugu, R. Viilup ja A. Kura Riigiteenijate Keskliitu.

P.-t.-t.-t. kongressi protokoll avaldatakse aprilli- ja maikuu „Postisarves“.

Teadaanne Haapsalu, Elva ja N.-Jõesuu suvilaid kasutada soovijaile

Tube nimetatud suvilais antakse kasutada senisel tingimusil (vt. 1938. a. „Postisarv“ nr. 4), kusjuures Haapsalu suvila kasutamine võimaldatakse eeskätt neile, kes vajavad enda arstimise otstarbel mudavanne ja esitavad sellekohase arstitunnistuse ja ära kirja Posteli loast mudavannide võimaldamise kohta.

Avaldused tubade saamiseks esitada Keskjuhatusele kohaliku kutseühingu osakonna kaudu k. a. 9. maiks. Pärast seda tähtpäeva saabuvad avaldused rahuldatakse ainult võimaluse korral.

Keskjuhatus

Tallinna osak. PIRITA puhkekodu

kasutada soovijail tuleb sellekohased sooviavaldused esitada kutseühingu Tallinna osakonna juhatusel hiljemalt s. a. 9. maiks. Avaldused peavad sisaldama järgmisi andmeid: 1) avalduse esitaja ees- ja perekonnanimi, 2) teenistuskohalt, 3) elukoht, 4) kasutamisaeg, 5) kasutajate üldarv (perekonnaliikmete loetelu ja laste vanus). Lähemalt vt. „Postisarv“ nr. 4—1938.

Tehnilise Ala Teenijate Ühingu asemikekogu peakoosolek

Asemikekogu peakoosolek peeti 28. ja 27. märtsil Tallinnas Riigiteenijate Keskliidu ruumes V. Posti tn. 8.

Aasta-peakoosoleku avas ühingu esimees A. Merilaid, kes tervitas administratsiooni esindajaid, külalisi ja kokkutulnud asemikke. Esindatud on ühingu kõik osakonnad kõigi valitud saadikutega, seega on asemikekogu peakoosolek põhikirja kohaselt kõigiti otsusevõimeline.

Teedeministri, kellel haiguse tõttu puudus võimalus ilmuda peakoosolekule, nimel toob tervitust asemikekogule Postitalituse direktor Gustav Jalla ja S. Direktor avaldab heameelt selle üle, et päevakorda on võetud referaadid akuutsete ja huvitavate päevaküsimuste üle. Toob tunnustavaid sõnu tehnilistele teenijatele. Eeloleva aasta eelarvesse sissevõetud palkade parandused tehnilistele teenijatele kärbiti majandusministeeriumi poolt summade puudusel. Loodab, et järgmisel aastal õnnestub palkasid parandada inseneridel, raamatupidajatel ja montööridel.

Riigiteenijate Keskliidu ja postiteenijate kutseühingu nimel tervitab J. Martens, kes muuhulgas soovib arutada tehniliste teenijate kutseõiguslikke küsimusi. Omavalitsuste teenijate liidu nimel tervitab H. Nurk, metsateenijatel toob tervitust J. Pipar, Tallinna riigiteenijate ühingu nimel B. Nudel. Raudteelaste kutseühing tervitab telegraafi teel.

Asemikekogu peakoosoleku juhatajaiks valitakse E. Millistfer ja A. Seresk, sekretariaati E. Elme, A. Linsi, A. Nõmmik.

Järgneb huviküllaseid referaate akuutsete päevaküsimuste ja teenistuslikkude küsimuste üle, nimelt:

1) Kodanliku Õhukaitse Liidu sekretär J. Kangro — „Kodanlik õhukaitse“.

2) Tehnikabüroo juhataja abi V. Laak — „Tööliste palkamine, vallandamine ja tööleping“.

3) Vanem insener E. Millistfer — „Telefoni postide eapikendamine ja nende tüüpide valik“.

4) Välistööde kontrolör K. Oismaa — „Tööde teostamise korrast ja aruannete koostamisest“.

Asemikekogu kuulab referaate suure tähelepanuga, esitades peale ettekandeid selgitavaid sõnavõtte ning küsimusi.

Ühingu esimees A. Merilaid kannab ette ühingu tegevuse aruande, millest selgub, et ühing on tegutsenud küllaltki edukalt, seda nii ühingu juhatus kui ka kohalikud osakonnad.

On korda läinud 1. aprillist 1938. a. tösta mehaanikute ja jaoskondade juhatajate tasusid; eeloleval aastal on loota raamatupidajate ning montööride palgaolude parandamist. Ka insenerite ootab tasude suurenemine. Varustuse alal on, tänu postitalituse majandusosakonna juhatajale P. Toomsalule, eeloleval eelarveaastal ette näha suur paremus teenijatele — parema riide saamine ilma juurdemaksuta.

Tehnilised teenijad on palju parandusi saavutanud ka kõrgendamise ametijärkudes, seda nii jaoskonna juhatajad, mehaanikud, meistrid ning montöörid.

Maal asuvate jaoskondade juhatajate töökoormist on püütud kergendada mehaanikute nimetamisega postkontori kosseisust võrgu koosseisu. On loota tööühmade osalist motoriseerimist,

veoauto muretsemisega igale tehnilisele jaoskonnale.

Ühingu tegevus kiidetakse heaks. Kassaaruanne kinnitatakse Kr. 1604,83 suuruses summas. 1939. a. eelarve võetakse vastu tasakaalus Kr. 992,32.

Järgnevalt arutab asemikekogu elavalt ning asjalikult teenijate tasude küsimusi, teenistussuhteid olusid. Peakoosoleku töö väärtust ja sisukust tõstavad tunduvalt abidirektor P. Etruksi asjalikud ning kompetentsed sõnavõtted. Üksmeelse ja intensiivse töö tulemusena asemikekogu võtab vastu terve rea resolutsioone kõigis nimetatud küsimustes.

Ühingu uude keskjuhatusse valiti E. Millistfer, A. Merilaid, A. Seresk, A. Kolde, E. Elme, A. Linsi, A. Nõmmik. Revisjonikomisjoni — O. Birkan, E. Paju, A. Englas.

Ühingu esindajaks Riigiteenijate Keskliitu valiti A. Merilaid.

Ühingu asemikekogu peakoosolek lõppes 27. märtsil hilisõhtul isamaa hünni laulmisega.

*

Ühingu uus keskjuhatus oma esimesel koosolekul 27. märtsil jagas ametid omavahel:

esimees — A. Merilaid; abid A. Seresk, A. Kolde;

sekretär — E. Elme; abi A. Nõmmik;

laekur — E. Millistfer, abi A. Linsi.

Ühingu asjaajaja kohused pandi esimehe A. Merilaide peale.

Tehnilise Ala Teenijate Ühingu asemikekogu poolt vastuvõetud resolutsioonid

Tasud

Võttes arvesse, et postiametkonna inseneride ja võrguülemate palgad on tunduvalt madalamad samaväärsete ametikohtade palkadest teistes ametkondades, peab asemikekogu tarvilikuks inseneride ja võrguülemate palkade tõstmist.

Silmas pidades võrkude raamatupidajate töö iseloomu ja vastutust tuleks nende palka tõsta.

Kuna tehnilise teenistuse vabateenijate (montöörid, meistrid) ülesanded on komplitseeritud ning omavad vastutusrikkust ja nende madal palgatase ei võimalda korralikku äraelamist, tuleb püüda nende palgataset parandada esimeses järjekorras.

Mehaanikute palgad on suhteliselt maha jäänud ametkonna teiste teenijate palkadest, mis pärast tuleks nii mehaanik-vabateenijate kui ka mehaanikute tasusid viia edasi palgaredelis, nimelt sellise arvestusega, et vanema mehaaniku palk vastaks vanema ametniku palgale. Kui mehaanik-vabateenija palka pole võimalik tõsta, siis tuleks määrata kindlaks aeg, millal ta viiakse üle mehaanikuks. See aeg ei võiks olla üle 2-he aasta.

Mehaanik-vabateenijate kõrgendamisel tuleb eesõigus anda endistele montööridele.

Asemikekogu peab tarvilikuks riigiteenijate teenistusvanuse kõrgendamist ka peale 15 a. teenistust.

Asemikekogu leiab, et teenistuse huvides oleks hädavajalik anda ametkonna tehnilistele agentidele priiorterid asutiste ülemate eeskujul.

Varustis

Tehniliste jaoskondade juhatajad, mehaanikud, meistrid ning montöörid peaksid saama riievarustist kõik ühistel alustel.

Varustise saamist tuleb laiendada ka võrkude ülematele.

Saabaste raha normi tuleks suurendada sääraselt, et üle aasta oleks võimalik muretseda säärsaapad, mis hädavajalikud tehnilistele agentidele teenistusülesannete täitmisel.

Üle aasta peaks saama ka säärsaapa püksid. Seni tööriistana välja antud vihmakuuele liisaks peaks antama üleriie paremast materjalist.

Asemikekogu leiab, et eriti halva kvaliteediga on seni olnud suvimütsi-riie, mida tuleks radikaalselt parandada.

Arstiabi

Uue haiguskindlustuse seadusega (RT 41—37) alandati küll teenijate poolt makstavat tasu protsenti, ent samal ajal suurendati arsti visiidi tasu suurust. Selle asjaolu tõttu tuleb teenijatel uues olukorras haiguskindlustuse eest rohkem maksta ja näilise olukorra parandamise asemel on teenijate olukord halvenenud. Siin tuleks abitarvitaja kanda olevat arstitasu vähendada 10% võrra.

Sõidu- ja päevarahad

Tehniliste teenijate päevarahad tuleks viia V liigi alt I ja II liigi alla; olenevalt ametisõidu kohast.

Ametisõitude tasude seadus tuleks muuta, kaotades hobusepostijaama tariifi, kuna hobusepostijaamad üle riigi pea kõik kaotatud. Sõidutariifid tuleks kohaldada ajanõuetele.

Kuna mootorsõidukite kasutamine võimaldab tööde ratsionaliseerimist ja rikete kiiret parandamist, tuleks võimaldada tehnilistele teenijatele mootorsõiduki muretemist tollivabalt.

Kuna jalgratas võimaldab kiiremat liikumist korrastus- ja välistöödel, milline asjaolu on otse teenistuse huvides, siis tuleb jalgratta kasutamisel tasuda sõidud ka 5 km sõoris. Jalgratta sõidutariif seejuures tuleb teenistuse huvides tõsta kõrgemale jalakäimise tariifist, nimelt 9 s. kilomeetrilt.

Jalgratta veoga seoses olevad kulud raudteel, laeval ja autobusel peaks tasutama riigi poolt vastavate veotariifide kohaselt.

Teenistuslikud küsimused.

Tehniliste teenijate praeguste koosseisude arvestamine — läbitöötatud töölispäevade alusel — on kõiguv ning ei vasta tegelikkudele vajadustele. Asemikekogu teeb ühingu juhatusse ülesandeks koguda andmeid ja töötada välja uued alused koosseisude arvutamiseks.

Võrkude isikkonna rahalise kokkuhoiu arvutamisel tuleks normidekohane koosseis korrutada võrgu märtsikuu palgalehe alusel arvutatud keskmise palgaga ja sellest maha arvata tegelik palk, s. o. võrguteenijate palk + asutiste teenijatele makstud palk selle aja eest, millal nad olid võrgu töödel.

Tehniliste tööde eelarvetesse kalkuleeritavad sõidu- ja päevarahade summad ei tuleks mitte arvutada juhtmete kilomeetrite järgi, vaid võtta aluseks eelarvelised tööpäevad.

Mehaaniku kandidaatide töödel viibimist tuleb arvestada kui praktika aega ja nende töödel oleku päevad ei tule arvestada tööjuhina.

Tehnilistele teenijatele tuleb anda välja tunnistus esitamiseks liiklemiskontrolöridele, mille

alusel oleks õigus kasutada tehnilistel teenijatel veoautosid ning teisi mootorsõidukeid.

Tööliste sõidukulud väljaspool 5 km sõori üksikutele ei tuleks tasuda töökrediidist, vaid selleks tuleks võtta eri punkt tehniliste tööde eelarvetesse.

Kutseõigusliku olukorra kindlustamiseks peaks ametkonna tehniliste teenijate kutsed maksvaks tunnistatama ka väljaspool postiametkonda.

Tehnilise Ala Teenijate Ühingu osakondade tegevusest

Pärnu osakond pidas oma aasta-peakoosolekut 24. jaanuaril. Osakonna juhatusse valiti A. Linsi, A. Mäekask ja J. Mets; revisjonikomisjoni P. Pärn, J. Niine, K. Pärn. Saadikuteks valiti J. Mets ja A. Linsi.

Postiametkonna erikapitali komitee poole otustati pöörduda palvega võimaldada toetust riigitegelaste piltide muretemiseks.

Tartu osakonna peakoosolekul 12. veebruaril valiti osakonna juhatusse A. Seresk, R. Tschakkar, E. Liiv, K. Pikksalu, V. Rünk, R. Randam, J. Raud. Saadikuteks valiti A. Seresk, V. Rünk ja A. Kangro.

Võru osakonna peakoosolekul leiti, et vabateenijate palku on hädavajalik tõsta.

Osakonna uude juhatusse valiti A. Tuulik, A. Viliste, A. Ahven, revisjonikomisjoni — O. Schults, E. Kelp, R. Kaunis. Saadikuteks valitakse A. Viliste, A. Ahven.

Narva osakond valis uue juhatus järgmises koosseisus: A. Valter, A. Moora, T. Arovald, saadikuks A. Moora.

Haapsalu osakond oma peakoosolekul arutas elavalt teenijate teenistuslikke ja majanduslikke küsimusi. Leiti, et motoristid, mehaanikud ja montöörid tuleks 1 palgaaste kõrgemale viia. Raadiomotoristidele tuleks anda teiste tehniliste teenijate eeskujul priivarustis. Kõigile teenijatele tuleks maksta 20% palgast korteriraha. Koosseisudes tuleks suurendada vanemaid järke nooremate järkude arvel.

Juhatusse valitakse J. Kutser, J. Tähtre, J. Freivald. Saadikuteks — J. Tähtre ja A. Pere.

Rakvere osakonna peakoosolekul leiti, et arvesse võttes meie ametkonnas raskeid teenistusolusid, tuleks 4-aastane teenistus teenistusvanuse suhtes arvata 5-aastaks ning pensionile mineku vanadust tuleks vähendada.

Uue juhatus liikmeteks valiti K. Reiman, R. Tominga, M. Soidla; revisjonikomisjoni A. Rae, O. Raudkepp, E. Paju. Saadikuks — E. Paju.

Viljandi osakonna peakoosolek oli elevusrikas, võeti vastu rida resolutsioone teenistuslikes küsimustes. Samuti leiti, et võrkude ülemate, inseneride, raamatupidajate ning montööride palgad on eriti madalad. Teenijatele tuleks maksta korteriraha.

Osakonna juhatus moodustati järgmises koosseisus: A. Kangur, V. Jürgens, S. Laks; revisjonikomisjoni R. Ilves, J. Lamson, E. Ardma. Saadikuteks — E. Veske, S. Laks.

Paide osakond võttis vastu terve rea resolutsioone teenistuslikes ja majanduslikes küsimustes, mis esitatakse asemikekogule vastuvõtmiseks.

Osakonna juhatusse valiti L. Ohsolin, J. Vain, K. Arras; revisjonikomisjoni A. Reinart, K. Leemet, A. Tiik. Saadikuteks — K. Leemet, J. Vain.

RÕUGE —

JÄRVEDE JA TUHANDETE MÄGEDE MAA

1. Kui siit pilve piirilt...

Võib liialdamata öelda, et vähe on neid eestlasi, kes poleks Rõugest üht-teist kuulnud. Sest asub ju selles kihelkonnas Eesti kõrgeim mägi — Suur Munamägi (sageli ka Rõuge või Haanja Munamäeks nimetatud), Eesti sügavaim järv, Eesti mägiseim maa, Eesti kauneim loodus. Esmakordselt siin matkavale turistile avaneb igal sammul unustamatuid pilte selles Lõuna-Võrumaa suursuplute ja kühmade, hajaning aheljärvede, miniatuursete metsasalude ja päikesepaistelistel põldudel valdkonnas, kus maastikupildid vahelduvad otse kaleidoskoobilises kirevuses.

Matkates Rõuge ja Haanja mägismaal, kus valendavad maanteed ja tihe väiketeestiku võrk uuristab kõveraid ja käännulisi radasid suursuplite külil ja kaudu orgude nõlvakuid, üle tuhandete tõusvate ja vajuvate vaarade ning suplite kumeruste — otsekui võidu mäekülilt allavulisevate allikaniredaga —, matkates siin, heliseb alati kõrvus nii tuntud viis:

„Kui siit pilvepiirilt alla vaatan,
üle õitsva Eestimaa,
rõõmulaulu siis maailma saadan...“

Ei tarvitsegi olla romantik ega ilutseja, et sattuda vaimustusse Lõuna-Eesti maastiku omapärasest võlust. Sest siinne loodus mõjutab tõepoolest iga inimest, eriti just suvel, kui uhked kuppelmäed ja erksad kasesalud, üllatusrikkad orud ja peegelvaiksed järved, mäeveerudel uudishimutsevad väiketalud ja sealsamas tagafooni pilvede sinivinasse oma uhkeid latvu küünitavad

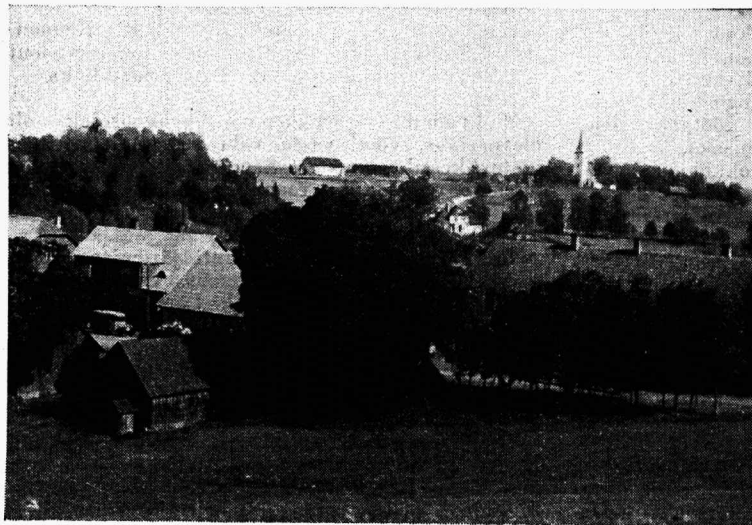
kuusikud ja männikud loovad nii heleda ja värske meeleolu — otsekui viibides Konrad Mägi unustamatute maalide keskel.

2. Veidi ajalugu.

Kust pärineb nimetus Rõuge, ei teata täpsalt. Arvamusi on mitmeid, millest üks seab Rõuge nime ja sinse maastiku kuplilise ja metsikult-rahutu iseloomu ühendusse rõuge-taudiga. Kuid selles seletuses võib kahelda, sest Võrumaal seda taudi nimetatakse „herned“ või „pokad“. Teine seletus kõneleb, et vanasti olnud Rõuge Suurjärve ääres eestlaste hiis, kus asunud haldjas või vaim Rõugutaja — tuntud nimi ka rahvaluules —, millest siis kohtki nime pärinud. Kolmandaks väidetakse, et väga ammu olnud Rõuge alevikus praeguse rahvamaja ümbruses suur kivirõuk, ja hiljem, kui sinnasamasse ehitatud kirik, hakatud viimast nimetama Rõugu või Rõugõ-Rõuge kirikuks.

Vanus ürikuis esineb Rõuge kihelkonna nimetus esimest korda aastal 1613 ühes katoliku kiriku visitatsiooni-protokollis Reuda nime all. Toorkordne kirik olnud ehitatud — järeletulijaks omaaegsele väikesele puukirikule — umbes a. 1550 ning asunud just praeguse rahvamaja kohal. Nüüdne, seega kolmas kirik, on ehitatud 1729. a., evides seega üle kolmesaja-aastast iga.

Põhjasõja ajal kannatanud kihelkond väga raskelt nälja ja taudide all; ka viidud palju inimesi Venemaale vangi. Hilisemaist aegadest märgib kroonika, et kunagine Rõuge pastor Reintal (1836—1844. a.) on olnud kohapeal agar

Rõuge alevik
vaadatuna Rõuge mõisa
poolt.

Rõuge postimaja

Uks vasakult viib kontori-ruumesse, paremalt — ametniku korterisse. Ülema korter asub maja teises otsas

rahvaluule koguja; kuid hulk ärritatud talunaisi on uskunud teda seisvat kuradiga ühenduses ja mõjutanud selle õpetaja vallandamise. Edaspidigi tuntakse Rõuges rahva ülierksust usu- listes seisukohtades, nagu massilises üleminekus vene usku. vennastekoguduste tagavuses või, kõige hilisemal ajal, tagajärjetuis õpetaja valimistes. —

Raske katsumise osaliseks sai Rõuge kihelkond Vabadussõja päevil, eriti 1919. a. veebruaris, märtsis, aprillis, millal Rõuge käis ägedais lahinguis käest kätte. Tookordseist heitlusist säilib nüüdki mälestusmärke, nagu kaevikuid kirikumäel, muinaslinnuse juures Ööpikuoru lähedal ja ladvata puid siin-seal, eriti kiriku ümber. Sama aasta aprillikuus on punaste patarei püüdnud hävitada kirikut, kuid see ei läinud korda ja purunesid ainult katus ja lagi. Noil aegadel hävines tulikahjus ka Rõuge pastoraat ja mõisa härrastemaja ühes kõrvalhoonetega.

Rõuge lahinguis, mis olid eriti ägedad 1919. a. aprillis, lõi sellel frondil tegutsev Tallinna ja Tartu kaitsepataljon oma veriseimad lahingud Vabadussõjas, mis kohati ulatusid isegi käsitsivõitlusteni. Rõuge lähimas ümbruses on langedud mitmeid meie tublisid väejuhte, nagu 2. ratsapolgu eskadroniülem lpn. A. Künnapuu ja 2. diviisi staabi komandant al.-kapt. F. Vreeman; viimase langemiskoht Rõuge vallamaja lähedal põllul on omaste poolt mälestussambaga tähistatud.

3. Kihelkonna keskusest.

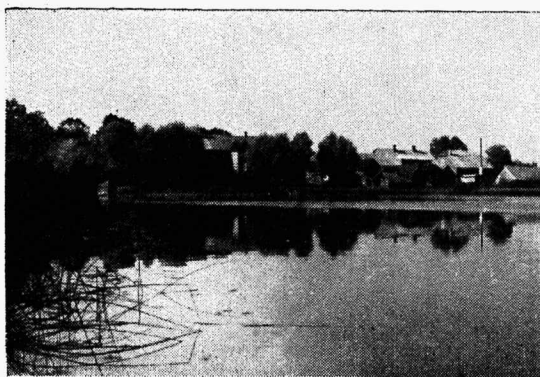
Elu meie esiisade ajal pendeldus ainult kahe punkti vahel, milleks olid mõis ja kirik, töökoorem ja patukoorem, vilets leivapala mõisale kuuluvalt põllult ja igapäevapäevane karkiv noomimine kirikukantslist. Kui teoorjal oli mõni kross hinge taga, siis võidi minna ka ainsasse meele-

lahutuse-kohta, milleks oli kõrts. Viimaseid oli nii igal kirikul kui mõisal.

Ka Rõuge mõis ja kirik kumbki omasid kõrtsi, kaugusega üksteisest vaevalt kilomeeter. Mõisa kõrts asus Võru-Mõniste maantee ääres, niinimetatud Ala-Rõuges, kirikukõrts otse kiriku külje all, surnuaia serval. Peale eeltähendatud „asutiste“, s. o. kiriku, mõisa ja kahe kõrtsi, kuulusid tookordsesse „keskusse“ veel kaks väikest vesiveskit ja hiljem leerimaja ja kihelkonnakool.

Nüüd, omariikluse ajal, on tookordse keskuse nii üldela algelementidest osa vajunud sootuks unustusehõlma: mõisat mäletatakse, et see oli, kirikut ja pastoraati näha kse ainult mööda minnes, endised kõrtsikojad teenivad rahva majapidamisi. Mõisapõldudele on tulnud juurde kümneid ja kümneid maju ja talundeid, käsitöökohti, ühispimatalitus oma laialdase koorejaamade võrguga, neli kauplust, rahvamaja, apteek, arstid, postkontor, — moodustades Rõuge aheljärvede kaldail omapäraselt, salkudena laialipaisatud majadegruppe, mis suvel upuvad lehtpuude roheline või peegelduvad vastu vaikselt järvepeegleilt kui Veneetsias.

Neid kauneid, kõrgekaldaalisi järvi on Rõuge südamikus tervelt viis ja lähemas ümbruses, samade aheljärvede reana, veel kaks. Ilusad on nad kõik, eriti aga Ratasjärv mõisapargi all, siis Liinjärv muistse linnuse jalal Ööpikuoru juures, ja Suurjärv otse postkontori kõrval, nii et ametiruumide aknaist pilku heites seisab see Eesti sügavaim järv (41 m) alati silma ees. Järvedes leidub rohkesti kalu, nagu havisid, ahvenaid, särgi, latikaid. Et postkontori krundi piirid jooksevad järve, siis on postirahval kalastusveed omast käest. Kõik Rõuge järved omavad väga äkilisi kaldaid ja külma vett, mispärast suplemiseks nad just soodsad ei

Vaade Ala-Rõugele Suurjärvelt

ole; kuid kohati on kalda äärtes ka madalamaid kohti. Väga omapärane on kirikumõisa all asuv Kaussjärv, mis oma ümmarguse kujuga tõe-poolest sarnaneb suure vaagna või kausiga.

Märkimist väärivad Rõuge aleviku looduses veel rohkearvulised allikad, mis oma kristall-selge veega vulisevad välja Suurjärve kõrgest loodekaldast. Järsul mäeveerul, mis on alati niiske, haljendab lopsakas ja peagu troopikalise tihedusega taimekasv. Eriti rikkalikult on siin toomingaid, mistõttu kevadel on Rõuge park kui valendav õitemeri. Rohkesti leidub pargis ka päkliklipuid ja humalaid. Tähelepandavad on Ratasjärve äärsel pargi haruldased kõrged puud, sealsed järsud sälikorud ja kuni 75 m kõrgused ja 30–40° all laskuvad kaldad.

4. Siinset postikroonikat.

Kaugema mineviku postikorralduse suhtes ei ole palju kõnelda, kuna siis posti, hiljem ka juurdetulnud telefoni, kasutasid ainult mõisnikud. Umbes 60 a. tagasi on olnud Rõuge kihelkonna mõisade postivedajaks Jaan Pärli Vana-Nursist Tinareinu talust, kes vedanud posti ühtejärge peagu 20 aastat. Posti saadud siis 2 korda nädalas Võru postkontorist. 1910. a. on Rõuge saanud posti, mida toonud mõisa õllevedaja, juba iga päev, ja iga postiklient on pidanud veo eest maksma tasu 2 rubla aastas.

Paar aastat enne Maailmasõda on Vene valit-suse poolt avatud Rõugesse postkontor (pošto-voje otelenije), mis asunud Väike-Ruuga külas Bernh. Kirchi majas, s. o. praegusest alevikust umbes 1 km eemal. Tookordsest postiasutisest on kohapeal rahval vähe mälestusi; teatakse ainult, et koosseisus olnud kaks teenijat ja posti saadud Võrust iga päev, kusjuures kaks päeva nädalas on olnud „raske“ post, mis pakiposti kogukuse tõttu toodud kahe hobusega. See postiasutis on töötanud okupatsiooni ajani.

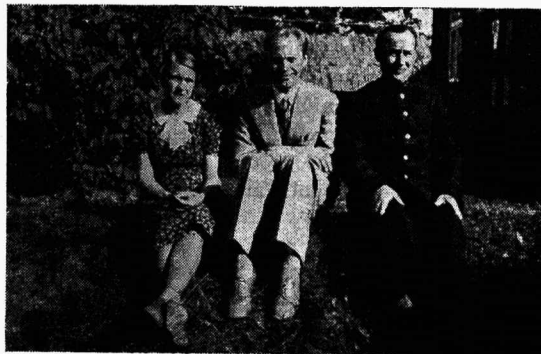
Käesoleva sajandi esimesel aastakümnel on Rõuges töötanud ka mõisnike telefonikeskjaam,

millel olnud 6 abonenti — Rõuge, Rogosi, Krabi, Kõrgepalu, Tsooru ja Sõmerpalu mõisad. Kesk-jaam asunud Väike-Ruuga külas Jaan Kõivi juures, kes saanud tasu 12 rubla kuus ja prii kütte.

Ovariikluse algaastail asutati Rõuge valla-majja posti-tel. agentuur, mille juhatajaks oli end. vallasekretär Fr. Sormul. Normaaltüübiline asutis avati Rõuges 11. novembril 1924. a. Bruno Org'i majas, mille järele agentuur suleti; telef-keskjaam on aga tehnilistel põhjustel jäänud mitmeks nädalaks edasi veel vallamajja. Abonente on olnud alul 7 (nüüd ligemale 100) ja posti on vahetatud 3 korda, hiljem juba 6 korda nädalas. Postivedu teostas kuni autobuseühen-duse loomiseni Viitina hobusepostijaam ja kon-torile allus postivahetamise suhtes tollal 6 posti-agentuuri. Praegu on postiveo toimetamine P. Kunnus & Ko autobuseliini käes, kes on kohus-tatud vedu teostama aasta läbi, — ka talvel hobustega, kui siinsed keerulised-käänulised teed on jõuvankreile kinni. Kontori tegevusele on see postiveo moodus omnibustega ebasoodne, kuna postiagentuurid on allutatud teistele asutistele ja post ise jõuab kohale õhtul, — Tallinna aja-lehed näit. 1½ päevase hiline misega. Kirjakanne teostatakse õhtul, peale posti saabumist, ja sügi-sel-talvel käib postiljon pauna ja laternaga öö-pimeduses kui kullakaevaja.

Kontori asutamispäevilt kõneleb tookordne kon-toriülem K. Enilane (hiljutine Kambja ja praegune Puka ülem), kuis on tulnud majanduslike muredega rohkesti võidelda. Kaevu, sauna ega õue-aeda maja juures pole üldse olnud, sest majaomanik sääraseid asju pole tunnustanud. Hoone ise aga olnud poolvalminuna äärmiselt korratud olekus: peagu ahjudeta, kohati põran-data, seintes prussakad ja lutikad. Alles siis, kui maja omandas Paul Simmul, saadud ruumid korda.

Praegu on see postimaja, kus asutis olnud juba

Rõuge postirahvas 1938. a. suvel

Vasakult: am. Leida Peterson, ülem Elmur Kus-sal, post. Hermann Palu

viieteistkümnendat aastat, üsna heas seisukorras. Kontoril on kasutada kolm tuba, ülemal neli tuba ja ametnikul, kes elab ka samas, kolmetoaline korter. Talviste põhja- ja kirdetuulte suhtes on ruumid küll „tundlikud“, kuid elada võib. Maja mansardkorral on veel 6 ruumi, ja edaspidi, kui maja omandatakse postiametkonnale, missugune kavatsus teoksil, võib ülakord nii mõnegi post-lasperekonna võtta siia suvepuhkust veetma.

5. Asutise tööst ja isikkonnast.

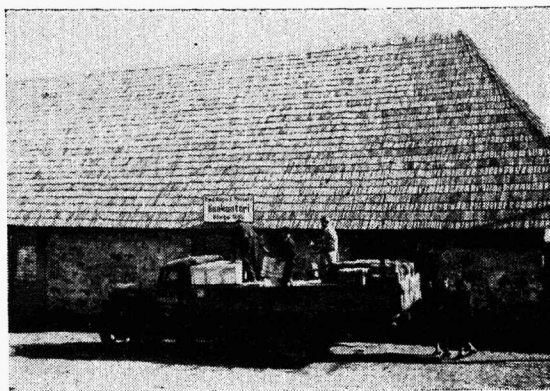
Hudivatava episoodi asutise avamispäevast kõneleb end. ülem K. Enilane:

„Mäletan postkontori esimest tööpäeva, mil töölaual oli tühi kaubakast ja tooliks teine samasugune. Katsin need valge paberiga, asetasin sinna enda taskust paar pliiatsit, sulepea, mõned registrid ja plangid, postimaksuvahendid ja oma taskukella — ja asutis oligi avatud. Kõige rohkem tundsin rõõmu, kui mõne kuu pärast asutis sai seinakella, mis aitas ruumis ja ajas orienteeruda.“

Kontori tegevus kasvas üsna kiirelt ja 4–5 a. möödumisel asutis sai IV klassi. Eriti suur oli tegevus siis, kui Vana-Roosa ja Tsooru telefoni-agentuurid olid ühenduses Rõugega. Tollal oli normidekohane isikkond üle nelja tööjõu (ka praegu). Hiljem tegevus läks tagasi, kuid viimastel aastatel osutab jälle tõusu, kuigi asutise rajoon on kärbitud kitsapiiriliseks. Olgugi, et Rõugesse jookseb kokku kaheksa maanteed, ei too need siia siiski rahvast ega tööd, sest elanikel on soodne ühendus linnaga. Asutise peamine tegevus piirneb praegu telefoni teenindamisega, mis annab välja kahe tööjõu normi. Märkimist väärib ka raudtee kauba- ja pagasisaadetiste läbikäik, mis eriti omalt kvantumilt on suur, kuna raudteeagentuuri kasutavad kolm ümbruskonna piimaühingut ja kohalik munaühing. Raudteesaadetisi veab omnibuseelinipidaja veoauto, kergemate asjade korral ka omnibus (võipütid reisijateks, munakastid katusele!).

Koosseisust kõneldes märgime, et Rõuge esimene ülem Enilane teenis siin 12 aastat. 1937. a. sügisel sai tema järeltulijaks end. Kambja ülem G. Kerge (praegu Nõos ametnik) ja aasta hiljem end. Koigi ülem E. Kussal. Mõned aastad on Rõuges teeninud ka praegused Laura ja Tabivere postmeistrid hrad Oja ja Kukrus — tookord ametnikena.

Praegu kuulub koosseisu kolm teenijat: ülem, ametnik pr. L. Peterson, ja postiljon H. Palu. Lähemal ajal on lootusi koosseisu täiendamiseks mehaanikuga. Telefonirikkeid korrastab postiljon Palu, kuna talle see töö on tuntud (olnud varemalt t.-t. montööriks); kirjakeande kohustus säära-stel puhkudel lasub ametnik-proual, kes seda „jalutuskäiku“, nagu ta kirjakeandematka ise nimetab, kunagi pahaks ei pane. On tõsine ja

Raudteesaadetiste pealelaadimine Rõuge Munaühisuse es (end. mõisakõrtsi hoone)

endasse süvenenud noorik ja väikese poja õnnelik ema. Tema abikaasa omab Rõuge luksuskemati limusiini, millega Munamägi, mis siit 9 km tee, ja Võru linn, kuhu 17 km, on „nigu päale istsõ, nii peräl ollgi“. Postiljon Palu on Rõuge tuntumaid spetse undade ja õngede alal ja tööst vabal ajal — nii jõul kui päeval — on tema alati naeratav pale jälgimas Suurjärve ja Kaussjärve kalakeste mängu. Postiülem ise veab kaitseliidu malevkonna sidevõrku, olles päalikuks, juhatab laskmist ja vormib Rõuge näitetrupis karakterosi.

Üldiselt võib teenistusolude kohta märkida, et kevad ja suvi mööduvad siin peagu märkamatu, kuna kaunis loodus — vete, mägede ja toredate metsaalude vaheldusrikkus ei lase kunagi inimesel tunda igavust. Ka on siis alati liikvel turistide autod ja huvireisijate omnibused, tuues siia igast Eestimaa nurgast matkahimulist noorrahvast. Sellevastu on aga hulk talvekuid elu hoopis vaikne ja kurb ja igal pool ümbritseb sind mahajäetuse tunne, eriti, kui teed on tuisanud kinni ja väikesesse Võrrugi ei ole väljapääsu. Teatavat meelelahutust pakub siis suusasport, mille harrastamiseks on siinsel mägimaastikul esmaklassilist võimalusi.

Lõpetades ülevaadet Rõugest, meie kodumaa kõige kõrgemal asetsevast kihelkonnast, millest näit. Haanja ümbrus on, mõttes merepinnalt, viis kuni kuus korda „pilvedele lähemal“ kui muud Eesti südamaa alad, lausume võrumaalase sõnadega:

„Tsirk tsään egäl pu’uul ja löüd kibõnakõsõ; ega mi’iiki hättä koolõ, olkõ no päale, et liivatsõ nurmõ’ omma põvvaga verevä nigu rebätse ja kartolivirgessen häitsäs enneki nälghain. Kui iks taosse ütte luku kaalan pittä’, süvvä’ siss iks saa“.

See on õige, sest siinne põlluharimiseks ebasoodus maapind ei anna ilma raske ja vaearikka tööta teenimatult tõesti mitte midagi.

Võõra ikke alt Eesti Vabariigi postini

Katkendeid H. Rikandi mälestuskogudest

2.

Seltsitegevus.

Vist küll aastapäevad pärast mu õpilaseks astumist postkontorisse järgis mu eeskujule koolivend August Kiisk (suri mõne aasta eest Tartus 1. järgu ametnikuna). Olime nüüd kontoris kaks noort inimest, kellel peale teenistuse õieti millegagi tegutseda polnud, maha arvatud lugemine ja vast natuke katseid prantsuse keelt õppida. Seltskonnas meil veel tutvust ei olnud ja — vähemalt mina — olin selleks liiga kartlik, kui et sinna üldse ilmudagi.

Aga seal lõi sekka ametivend Hendrik Mägi — ta ise kirjutas oma nime vanas kirjaviisis Mäggi.

Ta oli Venemaal Moskvas ja Kaasanis telegrafistina teeninud, siis end kodumaale ümber paigutada palunud. Kuna sellest aga keelduti, oli ta ametist lahkunud ning Eestisse jõudnult siin uuesti ametisse võtmist palunud, mis ka sündis. Ta määrati Võru kontoris. Seal pisut sisse juurdunult hakkas ta minult ja Kiisalt pärima, kas Võrus ka mingit eesti seltsi on. — „Ei, meie tõesti ei tea; varem siin küll oli „Kandle“ selts, aga me ise seda näinud ei ole ega pole vist meie kooliaastailgi seal enam eluliikumist olnud.“ — „Narrid võrukesed, lasete eesti seltsil ära surra! Kas see mõni lugu! Kas Võrus eestlasi nii vähe on, et üht seltsigi ülal pidada ei suuda?“ Meie ei osanud selle peale midagi vastata. Olime ju ise niiteldad koolipingilt tulnud lihtsad maa-poisid, kes endid suuremaist sakstest hoolega eemal hoidsid. Kuid selle jutuga näis asi lõppevatki.

Möödusid mõned nädalad. Korraga ilmusid tänavanurkadele ja plankudele suured müürilehed rabava teadaandega: seal ja seal aias „saab olema“ siis ja siis pidu näitemänguga Võrus eesti seltsi ellu kutsumise sihiga. Näidendi nimetus oli „Põrguvürst ja tema tahmane vend“ või midagi taolist. Nagu nimetus, nii oli ka too jant iseenesest õige armetu asjake. Kuid oma otstarbe ta täitis: rahvast oli ta kokku tõmmanud tublisti ja kassasse ka kena summakese jätnud. Läks veel natuke aega, ning juba ilmus päevavalgele Võru Eesti Lauluseltsi „Kandle“ nimi. Hendrik Mägi oli „Kand-

le“ seltsi pooliti hauast välja kiskunud uuele elule.

Nüüd, kus asi juba liikuma oli saanud, tegi Mägi mulle ja Kiisale ettepaneku „Kandle“ seltsi liikmeks astuda. Meie aga ajasime sõrad kindlasti vastu. Mis nüüd meie... Mida meie seal peale hakaku... Noh, noomis meid Mägi natuke ja näis siis rahule jäävat. Aga mõni päev hiljem, kui jälle kontoris kolmekesi koos olime, sõnas ta: „Olete „Kandle“ seltsi liikmekandidaadiks võetud ja tuleb teil kummalgi nii ja nii palju liikmemaksu tasuda.“ See resolutsus imponeeris meile. „Noh, kui juba nii, eks siis pea ka maksuma.“ Ni sattusime seltsi. Ja ega's me üksi läinud. Oli meil seal ju ka häid koolivendi: va' igavene naljahammas Peeter Kakku, August Härms, Johan Jaaska, August Lukats. Samuti „poolkoolivend“ Johann Jaason, pärastine mitmepuhkne Võru linnapea; tema oli siis Võru kreiskooli lõpetamas, kui meie esimest aastat sealsamas tegutsema hakkavas Võru linnakoolis käisime. Kõik meie sukeldusime üle pea ja kaela seltsi tegevusse. Mägi õhutas laulukoori asutama. Võru luterikoguduse köster Arras olevat lubanud juhatama hakata. Katsutigi siis lauljaid kokku leida. Peale ülalmainitute leidis veel keegi noormees Stamm ja restoraanipidaja Hallap, — viimasel oli ütle-mata ilus, kõrge, tugev, kuid ometi pehme, maheda kõlaga tenori hää, materjal, mis temast hea õpetuse juures imelaulja oleks teinud. Aga ei saadud kuidagi kogu linnast naisterahvaid lauljaid. Oli ju ometi aeg, kus meesterahvad, kellel valge krae kaelas, eesti keelt suhu ei võtnud, kuidas oleks siis võidud loota, et keegi naisterahvastest eesti seltsi laulma läheb! See oleks ju kuulmata asi! Nii siis ei tulnud segakoori asutamisest midagi välja.

Meie aga, noored, kui juba kord adra juurde olime sattunud, tahtsime ka künda. Lugesime ninad ära: saab paras dopeltkvartett. Mägi koukis kusagilt välja kellegi Andersoni-nimelise noormehe, Rõuge kihelkonnakooli endise kasvandiku, meist kõige noorema nooruri, kuid väga hea musikaalse taibuga viiuldaja; see lõi meile juhatajaks, ja peagi kõlas laul nii mis laksus, pealegi kus meil sää-

rane tenor, nagu Hallap, kaasa hõiskas. Peoõhtutel, kus me esinesime, hakkas publik meeleldi käima, seda enam, et Mägi „Kandlele“ ruumid oli otsinud Võru kõige nooblimas võõrastemajas „Rossijas“, kus saalis oma näitelavagi oli.

Nii ajas üksainus võõrsilt ilmunud postiametnik oma hakkamise ja taibuga seltsile, mis juba pooleldi mullas hingas ja kelle nime enam suhu võtta ei tahetud, jalad alla; upitas ta püsti ja pani tas elumahlad uuesti käärima. Ja kui ruttu ning millise hooga see läks!

Minu laskis ta seltsis kirjatoometaja abiks valida, milliseid kohuseid täitsin kuni Riiga ümberpaigutamiseni 1895. a. sügisel. Sellel viimasel aastal pandi mulle ka veel teised rangid kaela, nimelt näitemängu juhatamine.

Päevikust.

1893. a. 23/24. okt. öösel. Tulen väikeselt perekondlikult peolt. Ametnik H. Mägi on Voltveti komandeeritud ning nüüd oli ta jumalagajätt. Oli inimest 15. Öhtu oli õigegi kena ja lõbus.

Mäe äraminekust on kahju. Ta oli hea seltsiline. Tema ajal oli kontoris ikka elu ja juttu: alati oli seal mingi kodususe tunne. Meil eestlastel on põhjust Mäele ülitänu olla, sest et ta eesti seltskondliku elu siin kadakluse pesas jälle jalule aitas.

Kuna siin mu päevikulised märkmed katkevad, siis ei tea ütelda, millal Mägi Voltvetist tagasi tuli, aga kui 1895. a. sügisel mind Riiga paigutati, jäi ta veel Võrusse. Hiljem aga paigutati ta Pärnu, ja seal ta tegi „Endla“ seltsiga täpselt sama, mis Võrus „Kandlega“: eesti seltsile, mis Pärnuskis hinge vaakus, ajas ta hinge sisse ja juhtis ta kasvamise ning edu teele.

Kui Hendrik Mägi 1933. a. kevadel Pärnus suri, siis vääriski ta oma elutööga küll, et „Endla“ Selts kadunu maise põrmu mõneks tunnikski oma uhkes kunstitemplis jumalagajätmiseks auvahtide vahele oleks asetanud. Kuid „olid ju tõusnud uued vaaraod, kes Joosepist midagi ei teadnud“, ja mis oli siis Mägi õieti, ütleme, näit., meie iseseisvuse ajal? Vana-nev ja vanamoodne inimene, keda ei maksnud enam tõsiselt võtta. Muidugi! Kuid siiski leidis mees, kes, kui Mäe surnukirstule kalmuküngast kuhjati, äkki üles astus ja hoogsas, olgugi ka „vanamoelises keeles ja kõnes“ ütles, mis tänu-

liku endlalase ja üldse eestlase südame aukohus oli selle omaaegsele nii hoogsale, kuid end tagaplaanil hoidva mehe kohta ütelda. See südamliku matusekõne pidaja oli, nagu mulle hiljem üteldi, Pärnu tuntud raamatukaupmees Karu.

Meil räägitakse nii mõnigi kord aukohusest oma tegelaste vastu. „Kandle“ ja „Endla“ seltside aukohus oleks küll Hendrik Mägile kas või tagasihoidlikki hauasammas püstitada ja tema pilt oma saalides aukohale üles panna. Tema teened mõlema seltsi ning järelikult ka kogu Eesti ees väärivad seda.

Woiszwillo — ja eesti rahvuslik töö.

See oli 1894. aastal. „Kannel“ oli juba nii hoogsalt teotsema lõonud, et sõandas isegi Võru maakonna laulupidu korraldama hakata.

Seltsi kirjatoometajaks oli keegi noor-meis, agar ja hakkaja inimene, kes aga mingi raske haiguse käes vahana sulas ja selle kätte surigi. Nii jäi kogu tolle laulupeo suur ja laialine kirjavahetus üksi minu õlule.

Tegemist andis see palju. Isegi kontoritöö vahel leiduvad vabad silmapilgud kulusid tollele asjale. Muidugi ei jäänud see kaasteenijatele teadmatuks. Ei saanud ju seda, mis kontoris dežureerides vabul silmapilgul „Kandle“ asjus tegin või kirjutasin, alati vargsi teha, kuigi ma seda võimalust mööda püüdsin.

Kontori ülemale Woiszwillole ei näinud minu selline tegevus põrmugi meeldivat. Tema kui poola šlachtič (mõisnik) luges üldse allpool oma aumõistet olevat eestlastega midagi tegemist teha, kui teda otse ametikohustused selleks ei sundinud. Sellepärast oli talle ka mu rahvuslikus suunas käiv erategevus pinnaks silmas. Keelata ta seda siiski ei katsunud, isegi mitte sõbraliku soovitusena. Vaatas vahest ainult kõõrdi, vahest puhkis ka ebasõbralikult, kuid sõnades etteheidet kunagi ei teinud. Küllap vist selle põhjuseks oli, et ta mind omamoodi hindas ja ise mu Võrusse jätmise eest oli sõdinud ning et ma piinlikult püüdsin teenistusnõudeid hästi täita. Isegi teatavat heatahtlust tema poolt võisin mõnikord enese vastu märgata, kuigi heatahtlus just tema nõrkuseks ei olnud. Nii laskis ta mind mõnelgi korral isakoju maale minna, andis mulle hoopis kergemal käel uue kirjutussule (ma ütlen „sule“, sest et ta neid tõesti ainult ühekaupa välja

andis, kuna igal uuel sule küsimise korral urin kuuldus: Juba jälle! Ammu see siis oli, kui te uue sule saite?) Tuli isegi ette, et ta mulle korraga kaks sulge andis. Poleks ma mitte „Kandles“ tegutsenud, ma oleksin talle vist päris paljaseks olnud.

Maakonna laulupeopäev jõudis kätte. See oli kas pühapäev või koguni jaanipäev. Üldkooride juhatajaks oli Navi küla kooliõpetaja Meltsov Võru vallast, väga intelligentne, välimuselt C. R. Jakobsoni meeldetuletav mees, toreda pruuni habemega; suur isamaalane ja rahvustunde õhutaja. Kooride kokkuharjutus toimus Võrus „Kandle“ seltsi ruumis — hotell „Rossija“ saalis (Tartu ja Riia — praeguse Kreutzwaldi — tän. nurgal). Kui „Sokukese“ hõiskavad helid haihtusid, astus hotelliomaniku abikaasa proua Lauri mu juurde ja lausus nähtava heameelega: „Täna on teie aupäev!“ Proovi järele otsustades võisime häid ettekandeid loota ja küna ka ilm selge ja päikesepaisteline oli, siis oli meil kõigil tunne, et pidu korda peab minema.

Pidu ise pidi toimuma Kasaritsas, looduslikult kaunis kohas ilusa järve läheduses. Sinna pidi mindama peorongis. Rongkäik pidi algama „Kandle“ seltsi kodu, s. o. hotell „Rossija“ maja juurest kell 2 p. l. Olin ennelõunastel töötundidel nagu kord ja kohus kontoris töös viibinud, ainult lühikeseks ajaks „Kandlesse“ lipates, kus juhuslikult „Sokukese“ proovi kuulsin. Tahtsin aga pealelõunaks vabaks saada, et peorongiga koos Kasaritsa minna ja oma vaeva vilja ka ise kaasa nautida. Pöördusin selle kohta palvega kontori ülema poole. — „Njet, neljzja!“ Ei, pole võimalik, oli range vastus. Ma otse jähmusin. Taevake, mis see siis nüüd on! Kuidas seda mõista? Ta ometi teab ju, et see kõik minu töö on, ja nüüd mind ennast sinna keelata?! See on ju metsikus, metsikus, metsikus! Katkusin palvet korrata, kuid asjata. Härra Woiszwilllo keeldus kategooriliselt luba andmast. Ja nii ei pääsenudki ma peorongiga kaasa minema ega ka kontserdile. Alles peale kella 7 õhtul, kui liiniproov tehtud, sain ma minema. Ei mäleta enam, kas mul õnnestus veel ühtegi kontserdi numbrit kuulda või mitte.

See metsik keeld lõikas mulle nii rängasti hingesse, et ma seda Woiszwilllole kuidagi andeks anda ei suutnud. Keeld oli seda andestamatum, et ta inimese poolt tuli, kes ise kuulus venelaste poolt

rängasti rõhutavasse rahvusse ja kes, järelikult, oleks pidanud teadma, mida tähendab rahvuslik surve ja ülekohus.

Pisut teenistuslikku.

Et austatav lugeja edasisi lähemaid peatükke paremini mõistaks, selleks pean talle pisut eelseletusi andma.

Tollal veel rahakaarti ei tuntud. Posti kaudu rahasaatmine võis ainult rahakirjades, hinnaliste dokumentide jms. saatmine väärtkirjades toimuda. Nii ühed kui teised tuli vähemasti viie pitseriga kinni pitseerida, samuti igale pakile, ka hinnatule, vähemasti üks pitsar peale panna. Kirjalaki selleks pidi saadetise postitaja ise kaasa tooma, vastasel korral võeti temalt iga kirja pealt 5 kop. ja paki pealt 3 kop. lakiraha, mille eest kviitung välja anti. Lakikviitung oli võrratult lihtne: seal märgiti käsitsi ainult saadetise sisenduse number ja kasseeritud kopikad numbriga. Lakirahašt anti teenijale ringkonnaülema loal haiguse ja muid abirahasid ning pühadekinke.

Kõigi hinnaliste saadetiste, nimelt rahaja väärtkirjade ning pakide vastuvõtmist ja väljasaatmist tegi kontori ülem, kuna nende kandmine sisendusraamatusse minu kohus oli. Registreeritud saadetise ühes sisenduskviitungiga andsin jälle ülemale, kes kviitungi alla kirjutas ja saadetise-toojale välja andis. Vastaval korral kirjutasin ja andsin eelmainitutega koos ka lakikviitungi.

Kontoris käisid sosinad, et ülem lakikviitungitega sohki tegevat. Ta jätvat need tihti välja andmata, üteldes inimestele vaid suusõnal, et nii ja nii palju kuulub laki eest. Kinni peetud kviitunge aga kasutavat ta teistele isikuile väljaandmiseks, kellest arvata võis, et nad iga kopika kohta dokumenti nõuavad. Kui õiged või valed need sosinad olid, ei sõanda ma ütelda, kuid palju noid juhuseid küll olla ei saanud, sest et mul lakikviitungeid õige rohkesti tuli välja kirjutada.

(Järgneb.)

ELEKTROTEHNIKA
tarbeasjade äri

K. TOMSON

Vene tän. 13

Eestikeelsed postiametkonna oskussõnad 75 a. tagasi

(Dr. F. J. Wiedemann'i*) eesti-saksakeelse sõnastiku esimese trüki puhul, 1869. a.)

„Ülalnimetatud sõnastik on olnud ja on ka praegu Eesti rahvale tähtsam kultuuritegur“, ütles Albert Saareste omas sissejuhatuses kõnesoleva sõnaraamatu 3-dale trükile**) (Tartus, 21. I 1923. a.), „mille omamisega eestlased oma lähemaist naabreist, lätlastest ja osalt ka soomlastest, õnnelikumal kohal asenevad. Veel nüüdki üllatab see teos meid oma aineastiku ehtsusega ja teadete ning seletuste täpiseuse ja usaldusväärsusega.“

Meie ametkonnas tarvitusel olevad oskussõnad ja ametlik keel on 21 a. kestes läbi teinud elava keele arengu keelereeglite kohaseid mitmeid muutusi. Jättes kõrvale praegu nende muutuste käsitlemise vaatleme aga lähemalt, mida pakub meile akadeemik Wiedemann, (soome-ugri keelte uurija) oma kõnesolevas sõnastikus eestikeelseid meie ametkonnas puutuvaid oskussõnu kujul, nagu nad tarvitusel olid rahva suus.

Alljärgnevad mõned näited omapärasematest sõnadest, millised aga, asja trükitehniliselt kergema käsitlemise seisukohast, toodud meie aegse kirjutamisviisi kohaselt, mis erinev kõnesolevas sõnastikus toodud sõnade kirjutamisviisist.

Posti ala: kiri = raamat, kiri, ajaleht; kroonu-raamatu-kott = tembeldatud väärtmargiga kirjaümbrük; raamatu-kott = kirjaümbrük; käsulik, küüdliline = käskjalg; ruttus-käsk, kiireküüdliline = kiirkäskjalg (luulekeeles); posti vedama = kujukalt tähendas ka „mokalaata pidama“; posting = postijaama hoone; posti-koda = postiasutise hoone; posti-pasun või posti-sarv; rüütel = postiratsanik; pealvõi pealiskiri = aadress; adress, adreski = aadress; raamat (tuletatud vene keelest sõnast „gramota“) = kiri, raamat; pitsatiga raamat = pitseeritud kiri; pitserdama = pitseerima.

Telegraafi, telefoni alad: elektrivägi = elekter; elektri-vedaja = elektri juhe; elektri-pudel = Leideni pudel; elektri-vastupaneja = elektrit mittejuhtiv; elektri sõnum, kiire-sõnum, traadi-sõnum = telegramm; traadi-post = telegr., telef., post; telegrahvi-jaam; telegrahv, teelegraav, teelegrahv = telegraaf; telegrahvi-peremees, teelegrahvnik, traadi-herra = telegrafist, telegraafiametnik; (telegrahviga tõmbama, teelegrahvima, telegrahviirima = telegrafeerima; kirjatraat, valgutraat = telegraafijuhe (traat); telegrahvi-veetus = telegraafijuhe; kuulamise-traat = telefon.

Soovitan asjastuhvitatuile tutvuneda kõnesoleva sõnastiku sisuga.

Muuseas lisaks veel mõned näited 1780. a. A. W. Hupeli eesti keele õpikust ja sõnastikust („Ehstnische Sprachlehre für beide Hauptdialekte den revalschen und den dörptschen, nebst einem vollständigen Wörterbuch, Riga Leipzig“): posti hone (kodda) = postiasutise hoone; posti-meis, ramato-kandja = kirjakandja; käsk, sõnna-toja = käskjalg; sõnna välja ajama

*) Sünd. 30. III 1805. A. Haapsalus, surm. 29. XII 1887. a. Peterburis. Eluloolised andmed vt. „Eesti Entsüklopeedia“, VIII köide, v. 1015.

**) Kõnesoleva sõnastiku 2-ne trükk ilmus 1891. a.

= käskjalga saatma; kibbedad sannumed = kurvad sõnumid; rasked sannumed = kurjad sõnumid.

Väga huvitava meie ametkonnasse puutuva oskussõnastiku kogu moodustavad ka need, mis olid tarvitusel möödunud sajandi teisel poolel eesti ajakirjanduses („Eesti Postimees“ ja teised), kuid sellest teine kord.

Jul. Bleyer

Soov läks mööda

Johannes X astub telefoniasutisse. Ta pösed õhetavad kiirest käigust ja ärritusetooniga hääles ta pöördub ametniku poole:

— Kas saab veel telefoninimekirjas teha parandust? Ma eestistasin oma eesnime.

Parandusesoovi kirjapanekul tekib raskusi, sest nime muutmise protseduur on veel pooleli. Kuid Johannes suudab veenda, et temast saab varsti Jüri. Sooviavaldus võetakse vastu ja telefoniabonentide nimestikus ilmub Jüri X. Kohe pärast uue nimestiku ilmumist tuleb Jüri X uuesti telefonikontorisse ja teatab:

— Te olete mind telefoniraamatus Jüri nimega avaldanud, aga ma ei olegi Jüri — olen Johannes edasi.

— Kuidas siis nii? Te ju palusite muuta eesnime, vastab ametnik.

— Tahtsin küll... ja-ah... aga vaat, soov läks mööda.

Saab asja

Elegantne daam koos mitte vähem elegantse härraga astuvad telefonikontoris. Daam soovib tellida telefoni oma nimele. Telefoni saamiseks takistusi ei ole. Kuid enne tellimusele allakirjutamist peatub daami käekene, daam mõtleb hetke ja pöördub siis ametniku poole küsimusega:

— Õelge, palun, kelle nime pean alla kirjutama?

Ametnik on veidi hämmeldunud, kuid vastab siiski kiiresti:

— Loomulikult oma nime.

— Seda küll, aga ma ei tea, kas oma praeguse või tulevase nime.

— Kuidas? küsib ametnik.

— Ma pidin abielluma, kuid see on alles seitsme päeva pärast.

Daami küsiv pilk pöördub härrale, kes on istet võtnud daami kõrvale. Härra mõtleb pisut, annab sõbraliku müku daami käsivarrele ja ütleb veendumusega:

— Saab asja... kirjuta minu nimi!

l-järgu valmisriiete äri

«MODIELL»

HARJU 32

soovib suures valikus
daamide ja härrade
üliiriideid

Kvaliteet kaup.

Osamaks võimaldatud.

Orderid saadaval Tallinna Peapostk. K. Avloilt.

Daamide mantli ateljee

F. Strasch

Tartu mnt. 17

(sissekäik Reimanni tänavalt) krt. 4.
Tel. 317-86.

Mantlite ja kostüümide valmistamine
omast kui ka tellija materjalist.
Uusimaid hooaja moelehti ja modelle.
Esmajärguline töö.

Osamaks võimaldatud.

Orderid saadaval: Peapostkontoris hr. Vatselilt,
Tallinna Telefonivõrgus pr. Lavistelt.

POSTIBALL

Traditsiooniline postiball toimus ka sel aastal 26. märtsil, nagu möödunud aastalgi.

Balli üldkorraldajaks oli hr. J. Martens, kuna kunstilise külje eest hoolitsemine oli M. Ruubeli vilunud kätes. Loterii peakorraldaja oli pr. A. Kannes (Telefonivõrk). Kokteeli- baaris tegeles oma abilistega pr. Jalak (Telefonivõrk). Lillelauas töötasid preilid M. Mell ja K. Pezold Ajalehtede Büroost ja prl. O. Põder Keila Postkontorist.

Esines postiteenijate laulukoor M. Laurimaa juhatusel väga hea eduga. Solistidena lõikasid loorbereid pr. E. Krabbi (Postel) ja pr. G. Leiste (Peatelegr., duett ja soolod), proua Hilda Urblepp (Telefonivõrk) ja M. Ruubel (duett ja soolo) ja saksofoni sooloka hr. V. Reinla (Peapostk.). Väljastpoolt olid „Estonia“ näitlejad: tenor Karl Ots ja draamanäitleja ja koomik Hugo Laur. Viimane kandis muuseas ette humoreski ja kaks värssidesse põimitud lugu ajakohasest postlaste elust ja olust, mis vaimustatud kuulajate poolt marulise aplausiga vastu võeti.

Tundus, et see ball oli nii kavalts kui ka meeleoluliselt parem esimesest ballist. Rahvas oli lõbus ja tuju suurepärase. Võõrad, kes väljastpoolt meie ametkonda külalistena ballist osa võtsid, olid üllatunud eriti balli kunstilise külje heast tasemest. Suurepärase koor ja head solistid ja kõik oma ametkonnast.

M. Mõõnaste.

*

Kuigi kokkuvõtted veel puuduvad, võib julgelt ütelda, et ball on täitnud oma ülesande suuremal määral kui seda oodati. Eelarves ettenähtud pessimistliku 80 krooni asemel võib pea-aegu julgelt arvestada optimistlikku 500 krooni.

Nagu võis arvata, oli balli üheks tõmbenumbriks loterii. Ta ei andnud küll välja suurballide loteriide mõõtusid, kuid meie ringides oli suurimaid seni korraldajaid. Võitudest olid märki-

misväärsimaid laevasõit Hamburgi ja tagasi, lennukisõit Helsingisse, hinnaline fotoaparaat, lamamistool jne. Märkimata ei saa jätta ka nägusaid käsitöid, millede meistreiks olid seekord jälle Telefonivõrgu naisametnikud eesotsas pr. Iva, Borissova ja teistega. Loterii müüdi läbi saja- protsendiliselt ja andis ballipiletite müügist saadud tulude kõrval lõviosa sissetulekut. Tragi- maid ja osavamaid ballipiletite müüjaid oli pr. Pika (Telefonivõrk), kes üksinda müüs kauge- üle poolesaja pileti.

On rõõmustav nähe, et meie peres leidub korraldajaid, tegelasi, artiste jne., kelle ühisel tahtel ja energial on sellised üritused võimalikud. Ütleme neile osavõtjate nimel palju tänu ja jääme lootma, et ka edaspidi saame nii vanade kui ka uute tegelaste ühiste ürituste kaudu näidata, et postirahvas ei ole ainult postirahvas, vaid ka seltskonnarahvas.

—n.

Postiteenijate laulukoori kontsert Ringhäälingus

23. märtsil kell 20.10 esines koor kontserdiga Raadio Ringhäälingus.

Juba jõuluajal, kui postiteenijate koor laulis Ringhäälingu heliplaattidesse kaks jõululaulu, tehti koori juhatusel ettepanek esineda kontserdiga raadioos juba jaanuari lõpul.

Fel'tööd postiballile aga nõudsid palju aega harjutusteks, nii et alles 23. märtsil avanes koori võimalus esineda lubatud kontserdiga.

Koori kavas oli 8 laulu ja nimelt: kolm Miina Härma laulu: „Nooruse unenägu“, „Käisin üks tähtevalgel“, „Koiuigatsus“, T. Vettiku „Merellä on sinine“, „Nokturn“ ja „Mis oli see“, ja M. Lüdigi „Nõmm“. Laulude ettekanne oli kõrgel tasemel ja meeldis Ringhäälingu juhatusel sedavõrd, et koor sai uue kutse esinemiseks. Peale kavas ettenähtud laulude esines koor veel tšehhi helilooja prof. J. Galia lauluga „Kodumuld“. Laulu pühendas lugupeetud helilooja oma sõbrale, postiteenijate laulukoori esimehele Märt Ruubelile, kuita (J. Galia) mõni aasta tagasi Eestist lahkus. Laulu sõnad, mis M. Ruubel ainetel eesti keelde tõlkinud, ja ka muusika, väljendavad prohveticult tšehhi rahva kurba saatust ning avaldavad lauljaile ja kuulajaile sügavat muljet. Kontserdil esines proua Hilda Urblepp (Telefonivõrk) väga õnnestunult kahe Miina Härma, ühe K. Tärnu ja ühe Tuvikese lauluga.

Kontserti juhatas koori energiline juht Martin Laurimaa.

M. Mõõnaste.

Rätsepmeister

M. Alev

Pikk tän. nr. 3

Tel. 467-82

INGLISMAALT

Postiteenijate suur juurdekasv.

Inglise postiametkonna koosseisu kuulus 1938. aastal 283.120 teenijat. Nimetatud aasta jooksul on ametkonna teenijaskond suurenenud 13.630 teenija võrra. Alates 1933. aastaga on teenijate arv suurenenud 53.529 isiku võrra. Suurem osa juurdetulnuist kuuluvad tehnilise personaali hulka. (1933. a. 29.143 tehn. ala teenijat, 1938. a. 50.599). Tehn. ala teenijate suur juurdekasv on seletatav suureulatuslike telefoni-ehitustöödega.

Omapärane postireformi kava.

Kellegi inglise postiametniku poolt on koostatud uus postireformi kava, mida tutvustatakse praegu avalikkusele.

Et Inglismaal publik toob oma saadetised postile öhtutundidel (60% postisaadetistest antakse postile kl. 16.00—20.00), siis „reformaa-tori“ kava on suunatud peamiselt postisaadetiste õhtuse kuhjumise ärahoidmiseks. Uuendus pida-vat tooma postiametkonnale tulusid juurde, va-bastama postiteenijaid hulgast õhtustest ja öis-
test töötundidest ja võimaldama adressaatidele kiirema saadetiste kättesaamise.

Kava järele kuuluksid saadetised (kirjad, kaar-did, trükitööd jne.) kahte liiki: harilikud saade-tised ja nõndanimetatud „lõunased saadetised“. Harilikud saadetised, millel kiirem iseloom, mar-gistatakse kolm korda kallima tariifi järele kui „lõunased“ ja nad väljastatakse esimese kirja-
kandega. „Lõunaste“ saadetiste peatingimuseks on, et nad postitatakse enne kella 15.00 ja nende kojukanne toimuks järgmise päeva hommikutun-didel. „Lõunased“ saadetised, mis peale kella 15.00 postkastist tuuakse või postile antakse, kuuluvad lisataksi alla. Kaubatellimustele ja muudele äripaberitele on ette nähtud eri kõrgen-datud taks, kui tahetakse, et nad läheksid kir-jakandele harilike saadetiste liigis, kuigi nad on antud postile peale kella 15.00.

Telefoniteenijat karistati
volehäire andmise eest

Hiljuti karistati telefoniteenijat, kes andis põh-juseta õhu-kallaletungi häire. Valehäire tõttu ruttas terve linnaosa tuletõrje- ja politsei-meeskonnad neile häire korras määratud koh-tadele. Süüdlast karistati kuue-kuulise vangis-tusega.

NORRAST

Norra suurim kodukeskjaam

Peatselt valmib kogu Norra suurim ja ilu-saim hoone — Oslo uus raekoda. Praegu käib ühe postitalituse inseneri juhtimisel kodukesk-jaama ehitamistöö nimetatud majja. See tuleb Norra suurim kodukeskjaam, omades ühendusi 700 aparaadi jaoks.

Telegrammitähikute müügist
saadud summad tiisikuse vastu
võitlemiseks

„Rahvusühing Tiisikuse Vastu Võitlemiseks“ saab suurima tulu luksustelegrammide tähikute müügist. Nimetatud tähikud on eranditult trü-
kitud Norra nimekamate kunstnikkude kavan-dite järele.

Eelmisel aastal saadi nimetatud tähikute mü-
gist 35.000 krooni.

ROOTSIST

Täitumas unistus: igasse kodusse
telefon!

Rootsis on kolme viimase aasta jooksul juurde tulnud 160.000 uut telefoniabonent.

Kui telefoniabonentide juurdekasv sellises tem-pos kestab veel mõned aastad, võivad loota rootslased ammuse unistuse teostumist. Nimelt — igas kodus olgu telefon!

Telegraafi-telefonitalitus on eelarvesse võtnud igatahes telefoni arendamiseks 39 miljonit krooni.

TSEHHOSLOVAKKIA

Kirjakandjatel priisõit
riigiomnibustel

Brünni kirjakandjail oli seni võimalus vastava sõidukaardi ettenäitamisel sõita korterist töö-kohale ja tagasi ning kontorist kirjakande rajoo-nidesse ning tagasi. Mõõdunud aasta lõpul tõs-tis aga linna elektritrampi amet nimetatud sõi-tude eest postitalitusest saadavat tasu. Posti-talitus, keeldudes kõrgendatud tasu maksma, sõlmis kokkuleppe riigiraudteede valitsusega, kes andis posti käsutusse teatud arvu omnibusi, millega kolm korda päevas viiakse kirjakand-jad kontorist kirjakande rajoonidesse ja tuuak-se tagasi. Kirjakandjad, lõpetanud kirjakande, kogunevad selleks ettenähtud kogunemispunkti-desse, kust nimetatud omnibused võtavad nad peale ja viivad kontoris. Praegu on mainitud kirjakandjate veoks rakendatud tööle neli omni-bust, kuid nende arvu kavatakse lähemal ajal suurendada.

Vd Loun & Schitikov

Tallinn, Niguliste 18

Telef. 434-37

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa juhatus, nõukogu ja revisjonikomisjon.

Istuvad vasakult: Joh. Taimre — juhatuse abiesimees, Jüri Mau — juhatuse esimees, Rein Raidma — nõukogu esimees, Juh. Toolse — juhatuse liige, Joh. Mits — nõukogu sekretär. Seisavad: V. Liik — nõukogu liige, A. Prees — rev.-kom. esimees, pr. Ida Pärn — rev.-kom. liige, Aug. Niitsoo — nõukogu abiesimees, pr. A. Kannes — nõukogu liige, J. Uustalu — nõukogu liige ja K. Vatsel — rev.-kom. sekretär.

Postiteenijate Hoiu- ja Laenukassa 15. peakoosolek

Postiteen. Hoiu- ja Laenukassa pidas oma järjekorralise peakoosoleku 22. märtsil s. a. Tallinna Peapostkontori ruumides. Kuna peakoosolek oli järjekorralt viieteistkümnene, seega juubelikoosolek, siis toimus see teatava pidulikusega. Loeti ette saabunud tervitused ning kassa esimees hr. Maa kandis ette pikema ülevaate kassa 15 aasta tegevusest.

Koosolekut juhatas P. Toomsalu ja protokolli L. Pinkovski.

Peakooosolek kinnitas kassa äriseisu, mis tasakaalus Kr. 73.768.91 ja kulude-tulude aruande, mis tasakaalus Kr. 5.062.03 ja näitab ülejääki Kr. 658.85. Ülejäägi jaotamisel võeti elavalt sõna ja see andis koosolekule elevust ning pinget. Ei puudunud ka lõbusad vahelehtüüded.

Ülejäägid jaotati järgmiselt: tagavarakapitaliks Kr. 132.—, osamaksuks 6% — Kr. 374.91, autasuks juhatusele 15 a. töö eest Kr. 60.—, kassa juubeli tähistamise fondi Kr. 61.94 ja laskevõistluste kassa nimeliseks rändauhinna Kr. 30.—. 1939. a. eelarve võeti vastu tasakaalus Kr. 5370.—.

Valimisvanuse tõttu välja langenud tegelased valiti tagasi: juhatusse J. Toolse, nõukogusse A. Kannes ja Joh. Mits ning rev.-komisjoni A. Prees.

On rõõmustavaks nähteks, et aasta lõpul korraldamata laene ei olnud. Kassa osakapital on tõusnud 7080 kroonile ja tagavarakapital 2431 kroonile. 31. dets. 1938. a. oli kassal liikmeid 436. Seega liikmete juurdekasv aastas 26.

Üldiselt oli peakoosolek väga sõbralik ja üsmeelne.

Juhatuse esimehe J. Mau ettekande järgi selgus, et kassa algatajaiks olid J. Taimre, J. Kalberg ja Jüri Mau. Esimese ülesandeks oli põhikapitali nõutamine, viimase — põhikirja koostamine. Põhikirja koostamisel oli küllaltki raskusi: polnud leida kohaseid eeskujusid. Kui põhikiri viimaks valmis, erines see põhilikult mujal tarvitatavast. Asutajatena kirjutasid põhikirjale alla J. Taimre, J. Riso, Aleks. Mau, P. Kadaja, K. Vatsel, Jüri Mau ja A. Millend. Tegevuse alustamiseks valiti ajutine juhatus: J. Taimre, A. Millend ja Jüri Mau. 13. III 1934 valiti esimene juhatus, kuhu valiti nimetatutele veel lisaks J. Uustalu, J. Toolse ja K. Vatsel.

Liikmeid on kassal Tallinnast ja Nõmmelt 356, väljastpoolt Tallinna 37 postkontorist kokku 80 liiget. Üldiselt jaguneb liikmete arv asutiste järgi järgmiselt: Peapostkontor — 120 liiget, Tall. Telefonivõrk — 113, Peatelegraaf — 33, Postitalitus 17, Tallinn-Vaksal — 15, Nõmme 16, Välispakkide — 14, Kopli — 10, Harjumaal T.-T.-võrk — 10, Tallinn-Sadam — 8, Tartust — 8, Keila — 4 ja Vändra — 4 liiget, mujalt veel vähem.

Kohtu kaudu on laene tagasi nõutud 7 korda. Laenude tagasilaekumine sünnib üldiselt korralikult. Kahjusid kassa kannatanud ei ole. Liikmete vahetõttu juhatuse ja nõukoguga on olnud hea. Samuti on juhatuse ja nõukogu koostöös olnud hea. Kaebusi juhatuse ja nõukogu tegevuse üle pole olnud.

Kokkuvõttes võiks öelda — kassa on oma liikmete arvu ja summade läbikäikudega tõusnud esimeste sekka omalaadiliste hulgas. Viimase 10 a. jooksul on kassa endale võetud ülesande 100% täitnud. Ta on võimaldanud liikmetele koguda raha ja neile tarbe korral summasid laenanud, seega oma jõu kohaselt kaasa aidanud liikmete olukorra parandamisele.

Meie juubilarid

25 A. POSTITEENISTUSES

Ida Pärn

1. aprillil s. a. pühitses Tallinna Peapostkontori van.-ametnik Ida Pärn oma 25-aastast teenistuse juubelit.

Eesti Vabariigi ajal algas teenistust 5. j. ametnikuna Tallinna Peapostkontoris, kus teeninud vahetpidamata seni ajani.

Juubilar on Tallinna postiteenijate peres tuntud agara tegelasena postiteenijate üritustes.

Karl Mitt

14. aprillil s. a. pühitseb oma 25 aasta teenistusjuubelit Rakke Postkontori ülem Karl Mitt.

Juubilar sündis 1. apr. 1895. a. Tartus. Samas sai ka üldhariduse, lõpetades Tartu linnakooli 1913. aastal ja õppis postiametit. 1914. a. 14. aprillil nimetati Tallinna p.-t.-kontori 6. järgu ametnikuks. Hiljem teenis juubilar kuni saksa okupatsioonini kodulinnas Tartus. 1919. a. nimetati Rakke Postkontori ametnikuks ja 1927. a. sama kontori ülemaks.

Rakkes on juubilar tuntud ja armastatud tegelane rahva ja oma kontori teenijate poolt.

„Kui on üldse head kontoriülemat, siis on see küll meie härra Mitt,“ ütlevad Rakke postlased nagu ühest suust.

Soovime lugupeetud juubilarile palju õnne ja ja tervist edaspidiseks tööks.

Jüri Kalm

Nõmme Postkontori vanem-postiljon Jüri Kalm pühitses s. a. 14. märtsil oma 25-a. teenistusjuubelit. Lugupeetud juubilar sündis 15. mail 1888. a. Harju maakonnas, Viimsi vallas. Pärast Vene sõjaväes sundaja teenimist määratakse juubilar postiljoniks Tallinna p.-t.-kontorisse 14. III 1914. a. Nimetatakse samasse kontorisse postiljonide komando alamohvitseriks 29. VII 1917. a. Hiljem teeninud Kolga-Jaani ja Keila Postkontoris ning arvates 1. maist 1931. a. Nõmme Postkontoris. Juubilar on täpne ja kohusetruu oma ülesannetes.

J. Kalm on suur õngesportlane ning vaatamata jalgusurmavale teenistusale näeme teda pea iga päev pärast töölt vabanemist tõttamas kas Harku järvele, Keila või Pääsküla jõeale või purjetamas merele kalu õngitsema.

Nõmme postipere tervitab soojalt juubilari ja soovib tervist ning jõudu edaspidiseks töötamiseks oma teenistusale.

JUUBILARE MAIKUUS

40 a.

Nuut, Mihkel, Peatelegr.-k. ülema abi, 28. V 1899.

35 a.

Mikk, Aleksander, Tartu Ptk. jsk. juh., 14. V 1904.

30 a.

Pitka, Ado, Postitalitus sekretär, 14. V 1909.

Limberg, Mart, Haapsalu Ptk. ülema abi, 14. V 1909.

Annus, Johannes, Sillamäe Ptk. ülem, 14. V 1909.

Tomson, Mihkel, Tartu R.-jm. ülem, 14. V 1909.

Suutso, August, Pärnu Ptk. ülema abi, 21. V 1909.

Ida Pärn, Tallinna Peapostk. v.-am.

Karl Mitt, Rakke Ptk. ülem

Jüri Kalm, Nõmme Ptk. v.-post.

JAAN TUMM †

10. märtsil 1939. a. suikus igavesele unele Võrumaa T.-T.-võrgu vanem-mehaanik Jaan Juhan p. Tumm.

Kadunu põdes pikemaajalist ja raskekujulist sisehaigust, mis lõpuks võttis eriti terava kuju ja sundis lahkunu siirduma Tartu Ülikooli Haavakliinikusse operatsioonile. Peale poolteisekuulist haiglas viibimist ja peale rasket operatsiooni tuli lahkunu tagasi Võrru täis lootusi ja kindlat usku asuda peatselt oma igapäevase töö juurde. Kuid näilisele paranemisele järgnes ühenädalaline raske võitlus, mis nõrgenenud organismi murdis lõplikult.

Alles 1937. a. 1. novembril pühitses lahkunu oma 35-aastast teenistusjuubelit riigi- ja oma-vaitslusteenistuses, millest ligi 30 aastat kuulus posti-telegraafi-telefoni tööalale.

Jaan Tumm sündis 15. juunil 1884. a. Võrumaal Haanja vallas.

Lahkunut tundsid kaasteenijad kui kohuse- truud ja heasoovilikku kaasteenijat. Kadunule olid ühevõrra südamelähedased nii elutu kui elav loodus. Tema kiiresammulist kõnnakut Võru tänavail saatis alati arvukas tuvide parv, kellele ta kunagi ei unustanud puistamast teri. J. Tummi viimasel teekonnal oli teda saatmas pea terve linn.

Puhka segamatus rahu, lahkunud vend. Sinu maine nähtav kuju on kodumaa mulla all, ent sinu vaim elab!

TRÜKIVIGU

„Postisarves“ nr. 3 on Elva kirjutisesse sat- tunud mõningaid eksitavaid trükivigu, pahume need lahkesti parandada.

Lk. 44 esimesel veerul, keskel, on trükitud „Kui neljakümne aasta eest Elva post vajas 6 teenijat...“, peab olema „Kui neljateist- kümne aasta eest...“ jne.

Samal lk. II veerul, keskel, on trükitud „...noormidekohane koosseis praegu 14 tj.“ peab olema „...normidekohane koosseis pea- gu“ jne.

Edasi samas, kõrbe allpool: „Abilisteks El- vas...“ peab olema „Abiliseks Elvas...“

AMETLIK OSA

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS

Kukk, Johannes, ülema aj. kt. Juuru Ptk. — ülemaks, 1. märts. 39.

Tattar, Valfried, ülema aj. kt. Häädemeeste Ptk. — ülemaks, 1. märts. 39.

Kustavus, Karl, ülema aj. kt. Pärnu-Jaagupi Ptk. — ülemaks, 1. apr. 39.

Rahe, Rein, ülema aj. kt. Pilistvere Ptk. — ülemaks, 1. apr. 39.

KUSTUTATAKSE AMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJADEST

Lintrop, Meta, 2-a ja. ametn. Tall. Peapostk. — 23. veebr. 39, surma tõttu.

Tumm, Jaan, van. meh. Võrumaa T.-T.-v. — 11. märts. 39, surma tõttu.

VALLANDATAKSE AMETIST

Kerge, Gustav, 2-a j. ametn. Nõo Ptk. — 1. märts. 39, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. b põhjal, parandamatu haig. tõttu.

Pihlasalu, Otu, van. post. Rakvere Ptk. — 10. märts. 39, BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal, parandamatu haig. tõttu.

*

Tõrva Ptk. 4. j. ametn.-vabateen. Felix Grün- berg'ile on Tõrva linna perekonnaseisuameti 25. veebruari 1939. a. otsusega määratud uueks pere- konnanimeks Vihermäe ja uueks nimeks Kuulo.

Postitalituse telegraafi-telefoni ekspluatats. juhat. Voldemar Madisson'ile on Tallinna linna perekonnaseisuameti 13. veebruaril 1939. a. ot- susega määratud uueks perekonnanimeks Mere.

TOIMETUSE TEATED

Järgmine „Postisarve“ number ilmub maikuu keskpaigu. Kaastööd sellesse numbrisse palume saata 1. maiks.

*

KIRJAVASTUS. H. I.: Osa ilmub järgmises numbris.

*

Kahetsusega peame märkima, et käesolev num- ber ei sisalda ühtegi karikatuuri. Äsjapeetud kongresside puhul olid need eriti oodatavad. Ku- na aga meie karikaturistil Pakal on praegu „kibe- dad“ päevad — õpingud ja eksamid, mis ei anna mahti karikatuuride loomiseks, siis loodame, et lugejad meile ja Pakale selle „pahanduse“ see- kord andestavad.

*

Käesoleva numbri juhtkirja autoriks on Tartu- Vaksali Postkontori ametnik K. Koppel, kes on ühtlasi ka diplomeeritud pastor.

*

Tellijate arvu ootamatu tõusu tõttu on „Posti- sarve“ 2. ja 3. nr. tagavara läbi. Talitus palub tellijaid, kes Postisarve neid numbreid enam ei vaja, saata need tagasi talitusele. Tagasisaadetud numbrite arvu võrra tellimine pikendatakse. Uutele tellijaile saadetakse need numbrid või- maluse korral või tellimine pikendatakse puu- duvate numbrite arvu võrra.

Väljaandja: Posti-Telegr.-Telef. Teenijate Kutseühingu Keskjuhat. Tegev- ja vastutav toimetaja Rudolf Kroon. Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene tän. 9; aadress: „Postisarv“ pk. 266. Tallinn. 5. aprillil 1939. a. Trükikoda „Estotrükk“, Tallinn S. Karja 8.

Wanderer
Wiking
Skandia
Noris

jalgrattad võimaldavad
Teile sobiva valiku

K.-M.

Lier & Rossbaum

Tallinn, Viru 7

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja Impregn.

KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIET,
DŽUUTVAIPU,
LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I ÄRI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontoris prl. K. Avloilt.

Kevadhoojaks
välis- ja kodumaa

kleidī-
mantli-
kostüümi-
ülikonna-
riideid

Villaseid- ja vateeritud
voodivaipu, hommiku-
ja supelmanlli riideid,
päevasärgi riideid,
taskurätte jne. soovitab

J. Rosing & Ko

S. Karja 11, Tallinn

Telefon 445-84

Järelmaksu orderid saadaval
prl. L. Avloilt, Tallinna Peapostkontoris

Sõnas

ja

pildis

Igale perekonnaliikmele toob iga päev parima valiku põnevaid uudiseid, asjalikke ja huvitavaid kirjutisi ning tarvilikke kuulutusi – 3600 suurt lehekülge aastas – kui tellite veel täna „Uus Eesti“ terveks aastaks.

Tellimise hind postiga saates: esimene veerand-aasta Kr. 5.—, edasi iga kuu Kr. 1.50, või 5 senti üksiknumber.

„Uus Eesti“ tellimisi võtavad vastu iga päev kõik postiasutised ja „Uus Eesti“ kontorid ja esindajad kõikjal üle riigi.

DUNLOP

„C. V.“

VEOAUTOREHVID

on valmistatud eriti kevadiseks veoks, millal teepind on harilikule rehville läbipääsematult pehme ja porine. Varustatult uute DUNLOP „C. V.“ rehvidega võite kõhklematult pörduda peateelt halvimalegi kõrvalteele, vaatamata raskeimalegi koormale.

AINUESINDAJA

J. PUHK & POJAD

TALLINNAS, PÕHJA PST. 19 ja ESTONIA PST. 15, TARTUS, PÄRNUS, NARVAS, RAKVERES, VILJANDIS, VALGAS, PETSERIS. ABJAS, VÕHMAS, PAIDES, PÕLTSAMAAL.